

Kultur 2015

Kultur 2015

Udgivet af Danmarks Statistik
Januar 2016
Foto: Imageselect

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/kultur
ISBN 978-87-501-2212-8

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
e-mail: dst@dst.dk
www.dst.dk

Signaturforklaring

- Nul
  - 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
  - 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
    - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
  - .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
  - ... Oplysning foreligger ikke
  - * Foreløbige anslåede tal
  - | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Forfattere:

Henrik Huusom
Claus W. Andersen
Thomas Lauterbach
og Berit Taul.

© Danmarks Statistik 2016

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.
Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.
Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse
af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.
Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,
har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Kultur er meget andet end malerkunst, musik og museer, og der er i dag stigende fokus på kulturlivet og de kreative sektors direkte og afledte samspil med andre erhverv og det øvrige samfund.

Danmarks Statistik har i mange år udarbejdet statistik om scenekunst, museer og biografer/film. I 2010 besluttede Kulturministeriet som led i en styrkelse af dokumentationen på kulturområdet, at samle kulturstatistikken ét sted og indgik derfor et samarbejdsprojekt med Danmarks Statistik. Formålet var bl.a. at styrke tilgængeligheden, formidlingen og kvaliteten af data. Som led i samarbejdsprojektet etablerede Danmarks Statistik *Kultur* som et selvstændigt statistikområde, der samlede eksisterende statistikker fra Kulturministeriet og Danmarks Statistik og udviklede nye statistikker. Kulturstatistikken kan anvendes til kvalificering, nuancering og understøttelse af den kulturpolitiske og erhvervspolitiske debat. Statistikken omfatter i dag mange forskellige små og store områder, og der pågår til stadighed et arbejde med at skabe en mere sammenhængende statistisk belysning og formidling. Som et led i denne formidling kommer nu denne publikation, der ved hjælp af udvalgte resultater skal give en samlet, oversigtlig og let tilgængelig fremstilling af statistikken på kulturområdet.

Publikationen indledes med et temakapitel, som er baseret på nogle af Danmarks Statistiks lange tidsserier for besøgstal, og som belyser forskelle og ligheder i udviklingen inden for teatre, biografer og museer fra midten af 1980'erne og frem. Derefter følger en række kapitler med kortfattede præsentationer af statistikkerne for de enkelte kulturområder i følgende kapitler: Økonomi og erhverv; Kulturarv; Biblioteker, litteratur og bøger; Medier; Film og biografer; Scenekunst og musik; og Idræt og fritid. I et afsluttende bilag er vist en oversigt over kulturemnerne og deres indbyrdes kategorisering og en samlet oversigt over Danmarks Statistiks kulturstatistikker. Desuden indeholder bilaget en række henvisninger til andre aktuelle og relevante kilder til belysning af kulturområdet.

Publikationen er udarbejdet af en redaktionsgruppe bestående af fuldmægtig Henrik Huusom, vicekontorchef Claus W. Andersen, fuldmægtig Berit Taul og specialkonsulent Thomas Lauterbach. Redaktionsgruppen har undervejs i arbejdet sparret med kommunikationsmedarbejder Mads Andersen. Afdelingsleder Ea Lahn Mittet har udarbejdet publikationens figurer.

Danmarks Statistik, januar 2015

Jørgen Elmeskov, rigsstatistiker
Claus W. Andersen, vicekontorchef

Preface

Culture embraces a great number of activities, e.g. painting, music and museums. Today, attention is increasingly focused on cultural life and the direct and derived interaction of the creative sectors with other industries and other communities.

Over a great number of years, Statistics Denmark has compiled statistics on the performing arts, museums and cinemas/movies. In 2010, The Ministry of Culture decided to consolidate the production of statistics on culture to *inter alia* enhance documentation. A joint project with Statistics Denmark was initiated in 2010 with the objective of strengthening accessibility, dissemination and quality of data. As a part of the project, existing statistics were gathered from the Danish Ministry of Culture and new statistics were developed. Cultural statistics can be used in qualifying, differentiating and underpinning the debate on policies relating to culture and business. Today, the statistics comprise a great variety of small as well as large areas, and work is continuously in progress on creating a more coherent statistical analysis and dissemination of the area of culture. The present publication is part of this dissemination of statistics, aiming at providing a coherent, manageable and easily available overview of the statistics relating to the area of culture by presenting selected results.

The publication starts off with a thematic chapter based on some of Statistics Denmark's long time series covering the number of visitors and which monitor disparities and similarities within theatres, cinemas and museums from the mid-1980s onwards. Subsequently, a number of chapters give brief presentations of the statistics covering the individual areas of culture in the following chapters: Economy and business structure; Cultural heritage, Libraries, Literature and books; Media; Movies and cinemas, Performing arts and music; and Sports and leisure. The Annex at the back of the publication provides an overview of the cultural subjects and their mutual categorization as well as a summary of the cultural statistics compiled by Statistics Denmark. The Annex also contains a range of references to other current and relevant sources for analysing the area of culture.

The publication was prepared by an editorial group consisting of Henrik Huusom, Head of Section, Claus W. Andersen, Deputy Head of Division, Berit Taul, Head of Section and Thomas Lauterbach, Senior Adviser. The work of the editorial group was performed in collaboration with Mads Andersen, Communication Officer. Ea Lahn Mittet, Senior Head Clerk, prepared the diagrams in the publication.

Statistics Denmark, January 2015

Jørgen Elmeskov, Director General
Claus W. Andersen, Deputy Head of Division

Indledning

I 1980 udtalte kulturminister Lise Østergård: *"Kultur? Det er alt det, der gør os glade."* Og det var muligvis også et udtryk for stor glæde, da den amerikanske komiker Groucho Marx sagde: *"I must say I find television very educational. The minute somebody turns it on, I go to the library and read a good book."* Disse citater er blot to af mange udsagn om emnet, som kommer frem når man beskæftiger sig med kultur. Og helt sikkert er det, at kultur fylder meget i danskernes hverdag:

- Danske husstandes gennemsnitlige forbrug inden for kategorien *Fritid og Kultur* var i 2014 på næsten 25.000 kr.
- I sæsonen 2013/14 var der mere end 2,8 mio. tilskuere til teaterforestillinger i Danmark.
- 91 pct. af alle danskere ser tv dagligt, og hver dansker over 3 år ser i gennemsnit knap tre timers tv hver dag.
- I 2014 blev der solgt 11,9 mio. biografbilletter og den mest populære film samme år var den danske *Fasandræberne* med næsten 750.000 solgte billetter.
- I 2014 havde de danske museer tilsammen 14,5 mio. besøgende.
- 31 pct. af befolkningen har været til et sportsarrangement som betalende tilskuer inden for det seneste år.
- 68 pct. af befolkningen har dyrket sport og motion mindst en gang om ugen inden for det seneste år.
- 54 pct. af danskerne har besøgt et bibliotek mindst én gang inden for det seneste år.

Ovenstående liste er udpluk fra nogle af de mange resultater, der er tilgængelige gennem Danmarks Statistiks hjemmeside og statistikbank. Resultaterne er hentet fra Danmarks Statistiks egne statistikker for området og fra de særlige kulturvaneundersøgelser¹, der bl.a. belyser hvordan befolkningens aktivitets- og forbrugsmønstre ændrer sig som følge af nye tilbud og aktiviteter.

Der sker løbende en publicering af resultater via Nyt fra Danmarks Statistik og det samlede talmateriale kan gratis tilgås via over 200 tabeller i Statistikbanken. Foruden at give en samlet fremstilling af kulturområdet, fungerer publikationen tillige som en indgang til de mere detaljerede resultater i Statistikbanken.

Desuden udfører Danmarks Statistik serviceopgaver på basis af vores omfattende datamateriale. Det kan fx være specialkørsler, der indeholder mere detaljerede og geografisk fordelte oplysninger, viser andre kombinationer af data, eller på anden vis er tilpasset særlige behov.

Kulturstatistikken afspejler et bredt kulturbegreb, der foruden traditionelle kulturområder som musik, scenekunst, museer mv. også omfatter fx idræt samt zoologiske haver og botaniske anlæg. Centralt for disse statistikker er begrebet kulturremne, som er defineret efter UNESCOs struktur men tilpasset danske forhold. Strukturen består af en række overordnede kategorier (fx Kulturarv, Visuel kunst og design), som samler de enkelte kulturremner. Fx omfatter kategorien Visuel kunst og design kulturremnerne Arkitektur, Billedkunst, Design, Fotografering, og Kunsthåndværk.

En fuldstændig liste over kulturremnerne er vist i bilaget bagest i publikationen. Statistikkerne dækker de enkelte kulturremner forskelligt. Fx indgår Reklame og

---

¹ Den seneste kulturvaneundersøgelse er fra 2012 og følger op på tilsvarende undersøgelser fra 1964, 1975, 1987, 1993, 1998 og 2004.

Fotografering kun som brancher i statistikker om kulturvirksomheder, mens der for fx Scenekunst og Biblioteker udarbejdes detaljeret statistik på baggrund af en dedikeret dataindsamling.

Kulturområdet er beslægtet med Kirkestatistikken, og de to områder er placeret sammen på Danmarks Statistiks hjemmeside og statistikbank. Kirkestatistikken indgår dog ikke i denne publikation.

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	8
1. Tema-kapitel: Besøgstal for museer, biografer og teatre	10
1.1 Udviklingen fra 1984 til 2014	10
1.2 Regionalfordelte aktivitetstal.....	12
1.3 Strukturen i efterspørgslen	13
2. Økonomi og erhverv	14
2.1 Offentlige kulturpenge	14
2.2 Virksomheder og arbejdsmarked.....	16
2.3 Uddannelse	19
2.4 Forskning og udvikling.....	20
3. Kulturarv	22
3.1 Museer	22
3.2 Zoologiske anlæg og botaniske haver.....	22
3.3 Fredede bygninger og fortidsminder.....	23
3.4 Arkiver	24
4. Biblioteker, litteratur og bøger	26
4.1 Folkebiblioteker	26
4.2 Forskningsbiblioteker	27
4.3 Bogproduktion	27
5. Medier.....	30
5.1 Trykte medier	30
5.2 Elektroniske medier.....	31
5.3 Internet	33
6. Film og biografer	36
6.1 Film og biografer	36
6.2 Biografer.....	38
7. Scenekunst og musik	39
7.1 Scenekunst.....	39
7.2 Musikrettigheder.....	40
7.3 Musikskoler	42
8. Idræt og fritid.....	43
8.1 Idræt og fritid	43
English Summary.....	45
Bilag	47
Kulturemner.....	47
Kulturstatistik hos Danmarks Statistik	48
Andre relevante kilder	49
Temapublikationer fra Danmarks Statistik.....	50

Sammenfatning

Overblik over kulturstatistik

I 2010 etablerede Danmarks Statistik *Kultur* som et selvstændigt statistikområde, der samlede eksisterende statistikker fra Kulturministeriet og udviklede nye statistikker. Kulturstatistikens formål er kvalificering, nuancering og understøttelse af den kulturpolitiske og erhvervspolitiske debat.

Lange tidsserier for besøgstal for teatre, biografteater og museer

Publikationen indledes med et temakapitel, som er baseret på nogle af Danmarks Statistiks lange tidsserier for besøgstal. Kapitlet belyser forskelle og ligheder i udviklingen inden for teatre, biografteater og museer fra midten af 1980'erne og frem. I perioden er der sket en stigning i populariteten af biografteater og museer. 'Blockbuster' film eller specielt besøgte udstillinger påvirker de årlige besøgstal.

Den regionale fordeling af besøgende i biografteater, museer og teatre er sat i forhold til den geografiske fordeling af befolkningen. I dette perspektiv er hovedstadsområdet overrepræsenteret i forhold til befolkningstallet, især med hensyn til teatre og i mindre grad for biografteater. Dette hænger delvist sammen med, at folk fra resten af landet anvender hovedstadens kulturinstitutioner.

Efterspørgslen efter kulturelle oplevelser og fordelingen af besøgende på de enkelte museer, film og teaterforestillinger viser, at det er få populære produktioner, der tiltrækker de fleste af de besøgende. Med film som eksempel ses, at 20 procent af efterspørgslen (solgte biografteaterbilletter) er rettet mod 1 procent af udbuddet (film-titler). Omvendt gælder, at de 50 pct. mindst sete filmtitler tilsammen kun udgør 3 pct. af billetsalget.

Økonomi og erhvervsstruktur

De offentlige bevillinger til kulturelle aktiviteter for 2015 var på 23,7 mia. Idræt (20 procent), radio og tv (19 procent), og biblioteker (16 procent) blev tildelt relativt mest. I 2014, udgjorde de statslige bevillinger 55 procent af de offentlige midler til kulturelle aktiviteter, mens kommunerne stod for de resterende 45 pct. Staten og kommuner støtter forskellige kulturemner.

I 2013 var antallet af jobs inden for den kulturelle sektor omkring 145.000, svarende til 84.000 fuldtidsstillinger. Antallet af arbejdspladser var næsten 22.000. Omkring 2.500 nye virksomheder blev etableret i den kulturelle sektor, heraf næsten 40 procent i København og hovedstadsområdet.

Kulturarv

I 2014, var det samlede besøgstal for danske museer 14,5 millioner. Af de 255 museer, der indgår i statistikken, er 129 støttet af staten. Museer, som er støttet eller ejet af staten, havde 11,3 millioner besøgende i 2014, svarende til næsten 80 procent af det samlede besøgstal. Zoologiske haver, akvarier og botaniske haver havde i alt 4,9 millioner besøgende.

Der er 7.000 fredede bygninger i Danmark. 35 procent af disse bruges til beboelse, 21 procent bruges til byerhverv og industri, og 14 procent er landbrugsbygninger. Den resterende del af de fredede bygninger bruges til kulturelle, uddannelsesmæssige eller andre formål.

30 procent af 32.000 fortidsminder i Danmark er placeret i Region Midtjylland, mens kun 11 procent af fortidsminderne er placeret i Region Hovedstaden. Den geografiske fordeling af de gamle fortidsminder er den modsatte af fordelingen af fredede bygninger.

Den samlede beholdning af arkivalier i Rigsarkivet var 440.000 hyldemeter og mængden af modtagne arkivalier var 5.100 hyldemeter i 2014, mens antallet af medarbejdere svarede til 219 fuldtidsstillinger i 2014. Antallet af stads- og lokalkiver er omkring 500.

- Biblioteker, litteratur og bøger* Bibliotekernes udlån af trykte bøger var 27,6 mio. i 2014, et fald på 3 procent i forhold til året før. Denne udvikling opvejes i et vist omfang af en stigning i udlånet af elektroniske materialer.
- Forskningsbibliotekernes samlede udlånsaktivitet faldt fra 587.000 til 460.000 lån fra 2013 til 2014, svarende til et fald på 22 pct.
- Bogproduktionen i 2014 var på 18.500 titler, hvoraf 55 procent var kommercielle udgivelser. 68 procent af bøgerne er udgivet som trykte bøger, mens 32 pct. offentliggøres som e-bøger mv.
- Medier* Oplaget af dagblade fortsætter med at falde. På hverdage er det samlede oplag 1,7 millioner og søndagsoplaget er på 1,1 millioner. Disse tal repræsenterer et fald fra 2007 på henholdsvis 36 og 38 pct. På samme måde er antallet af daglige avislæsere faldet fra 55 procent i 2004 til 43 pct. i 2012.
- Den gennemsnitlige dansker ser TV 173 minutter eller næsten 3 timer hver dag, og antallet af husstande, der kan modtage mere end 50 kanaler er mere end tredoblet fra 2008 til 2014. Den daglige radiolytning i 2014 var på 119 minutter om dagen.
- 48 procent af internetbrugere i alderen mellem 18 og 89 har streamet film og tv-programmer, mens 56 procent har streamet musik.
- Film og biografer* I 2014 var antallet af solgte billetter til film i danske biografer 11,9 mio. Danmark har 160 biografer med 59.000 pladser. Den mest populære film i 2014 var Fasan-dræberne, der solgte næsten 750.000 billetter.
- Scenekunst og musik* Tilskuertallet i statsstøttede teatre lå på 2,1 millioner for sæsonen 2014/2015, hvilket er 30.000 flere end i den foregående sæson. Besøgende til de ikke-statsstøttede teatre var 845.000. Det samlede antal teaterforestillinger i 2014/2015 var 858, en svag stigning fra 851 i den foregående sæson.
- Salget af musikrettigheder for musik-streaming og downloads i 2014 var 325 mio. Streaming udgør 79 procent af det digitale salg af musik, en stigning fra 47 procent i forhold til 2012.
- Antallet af elever i danske musikskoler var 50.120 i sæsonen 2014/2015, hvoraf 46 procent var mandlige elever og 54 procent piger og unge kvinder. Klaver og akustisk guitar var de mest populære instrumenter.
- Idræt og fritid* Det samlede medlemstal i danske ungdoms-, idræts- og friluftorganisationer i 2014 var 4,3 millioner, hvoraf de tre største idrætsorganisationer – Dansk Idrætsforbund, Danske Gymnastik & Idrætsforeninger og Dansk Firmaidrætsforbund tegner sig for 3,8 millioner medlemmer.

1. Tema-kapitel: Besøgstal for museer, biografer og teatre

Danmarks Statistik har lavet besøgsstatistik siden 1980'erne

Danmarks Statistik har siden begyndelsen af 1980'erne udarbejdet statistikker over befolkningens deltagelse i udvalgte kulturaktiviteter. Dette kapitel er baseret på tal fra:

- Museer, der bl.a. omfatter antallet af museer, besøgssteder og besøgende.
- Biografer, der fx beskrives ved antallet af biografer, film og solgte billetter.
- Scenekunst, der bl.a. opgør antal forestillinger og tilskuere.

Metode og dækning er justeret gennem tiden

I en periode på mere end 30 år er der løbende foretaget justeringer af statistikkernes dækning i forhold til den population, der søges belyst, såvel som de oplysninger, der indsamles. Det er nødvendigt, da strukturerne og samfundets behov for information forandrer sig. Fx dækkede scenekunststatistikken fra 1980 til 2002 kun aktiviteten på de statsstøttede teatre. Fra sæson 2002/2003 og frem er de ikke-statsstøttede teatre også omfattet. Der er også sket en udvidelse af genrerne – fx ballet og skuespil – som de forskellige forestillinger opgøres efter. Det betyder, at sammenligninger over lange perioder skal ske med visse forbehold.

Langsigtet udvikling inden for teatre, museer og biograffilm

Selvom der er sket justeringer undervejs, er det alligevel muligt at beskrive udviklingen i udbud og efterspørgsel for teaterforestillinger, museumsudstillinger og biograffilm tilbage til 1984. Det sker i første afsnit nedenfor. I det efterfølgende afsnit vises en geografisk fordeling af efterspørgslen på de tre områder, og i det sidste afsnit præsenteres en mindre analyse af strukturen i efterspørgslen, der viser fordelingen af publikum på de mest populære forestillinger, udstillinger og film.

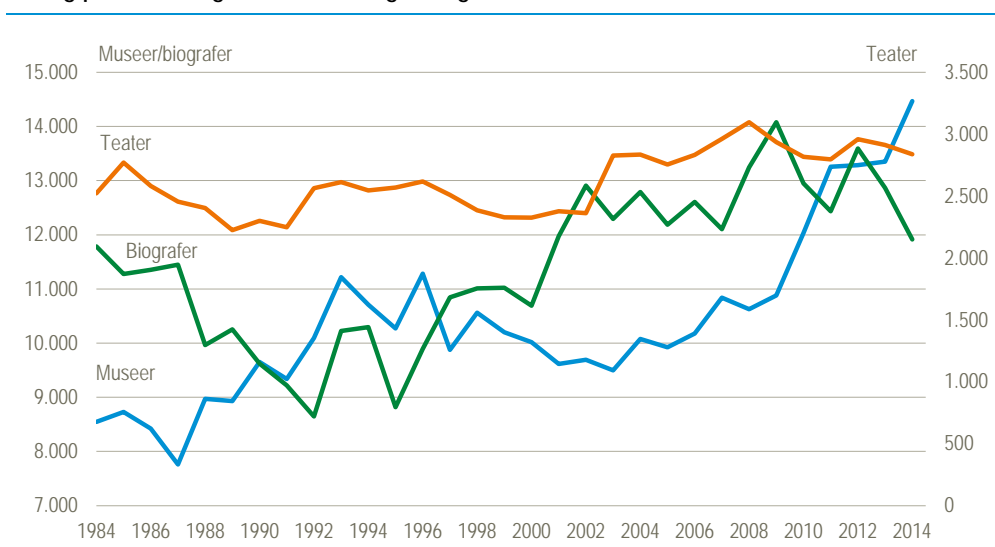
1.1 Udviklingen fra 1984 til 2014

Flest besøgende på museer i 2014

I 1984 solgte teatre, museer og biografer tilsammen 23,1 mio. billetter. Tallet er i 2014 steget til 29,2 mio. styk - en stigning på 26 pct. Det betyder, at hver dansker i 2014 i gennemsnit gik i biografen, i teatret eller på museum 5 gange. Den mest populære aktivitet i 1984 var biograferne, der solgte 11,8 mio. billetter. I 2014 er den mest populære aktivitet museerne med i alt 14,5 mio. besøgende.

Figur 1.1

Besøg på museer og teatre samt solgte biografbilletter

Anm.: Bemærk forskellige akser for teatre og for biografer/museer.

¹ Fra 2003 er Scenekunststatistikens dækning løbende blevet udvidet til også at omfatte de ikke-statsstøttede teatre.

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUS, BIO2, TEAT3 samt specialkørsler.

Interessen for film og museer er steget

Biograf-billetsalget faldt gennem 1980'erne. I slutningen af 1990'erne kom der en fornyet interesse for at se film i biografen, og antal solgte biografbilletter ligger i gennemsnit 15 pct. højere i 2010'erne end i 1980'erne. Museerne har oplevet en gradvis større interesse; fra årlige besøgstal på 8-9 mio. i 1980'erne til i gennemsnit mere end 12 mio. besøgende årligt i 2010'erne. Denne stigning falder tidsmæssigt sammen med, at de syv statslige museer, herunder store museer som Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst, indførte gratis adgang fra 1. januar 2006. Billetsalget for teatrene dækker de statsstøttede teatre gennem hele perioden og fra 2002 også de ikke-statsstøttede. Det er derfor kun muligt at opgøre udviklingen i publikumstallet for de statsstøttede teatre over en længere periode. I første halvdel af perioden frem til omkring år 2000 lå publikumstallet for de statsstøttede teatre på ca. 2,5 mio. årligt. I den anden halvdel frem til 2014 er publikumstallet faldet til ca. 2,0 mio. For de ikke-statsstøttede teatre er publikumstallet steget fra ca. 600.000 i 2003 til ca. 800.000 i 2014. Udviklingen for de ikke-statsstøttede teatre skal ses i sammenhæng med at statistikkens dækning løbende er øget i løbet af perioden.

Enkeltbegivenheder kan aflæses i statistikken

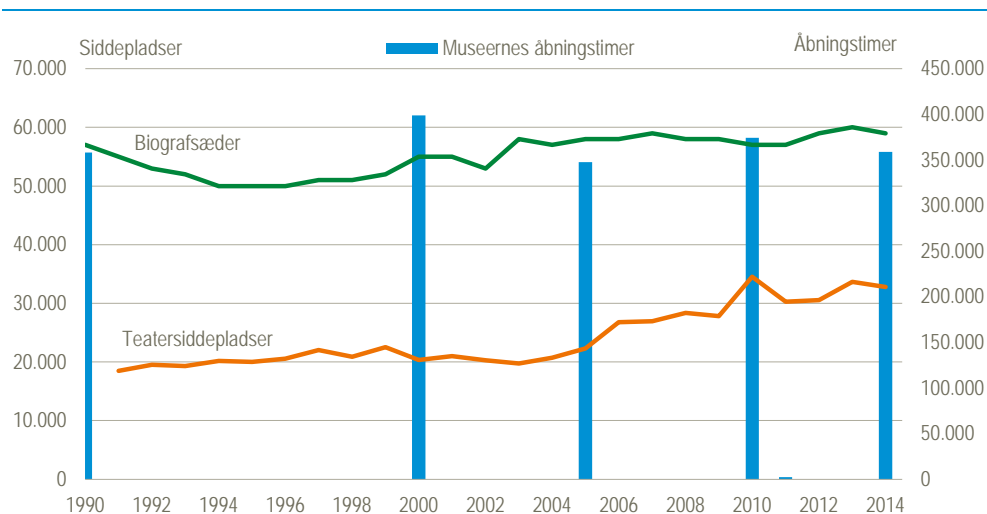
Det er karakteristisk for besøgsstatistikkerne, at publikumsinteressen svinger fra den ene periode til den næste afhængig af, om der sker store ting, der kan tiltrække et bredt publikum. Om biografene har store blockbuster-film på programmet i det aktuelle år; om et museum har en udstilling der særligt fanger publikums interesse; eller om et teater opsætter en forestilling, som virkelig falder i publikums smag.

I 1998 havde den første Dogmefilm – Festen – premiere, og i begyndelsen af 00'erne havde de meget populære Ringenes Herre-film premiere. Det hænger tidsmæssigt sammen med, at biografene efter nogle lidt sløve år i midten af 1990'erne oplevede et løft i antal solgte billetter omkring årtusindeskiftet. I 2004 havde Amalienborg Museet en udstilling af Kronprinsesse Marys brudekjole, hvilket fik besøgstallet til at stige med 100.000. Samme år åbnede det gamle Århus Kunstmuseum i nye lokaler under navnet ARoS, hvilket fik besøgstallet til at stige med knap 300.000 besøgende.

Udbuddet af teater- og biograf-sæder er steget markant

Teatrenes og biografernes udbud er opgjørt som antal sæder og udbuddet på museerne er opgjørt som antal åbningstimer. Oplysninger om museernes åbningstimer er ikke indsamlet løbende for hele perioden fra 1990 og frem. Til indikation af udviklingen er antallet af åbningstimer opgjørt i udvalgte år. I 1990 var der i alt 75.500 sæder i teatre og biografteatre og museerne holdt åbent i 359.000 timer. I 2014 var der knap 91.800 sæder i teatre og biografteatre, mens antallet af åbningstimer på museerne var uændret.

Figur 1.2 Sæder i statsstøttede teatre, biografteatre, samt åbningstimer på museer

Anm.: Bemærk forskellige akser for museer og for biografteatre.

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO2, TEAT5, MUS1 samt specialkørsler.

Belægningen er steget i biografen og på museer

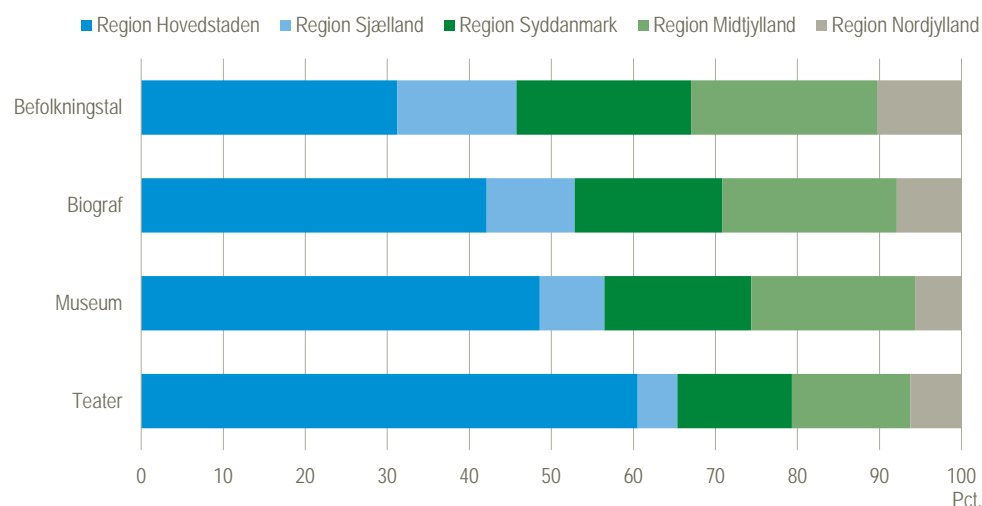
I biografen blev der i 1990 solgt ca. 170 billetter pr. biografssæde, hvilket i 2014 var steget til ca. 200. Belægningen på museerne steg fra 27 besøgende pr. åbningstid i 1990 til 40 i 2014. For teatrene kan udbuddet og efterspørgslen ikke direkte sammenholdes. Det skyldes, at statistikken indeholder oplysninger om antal siddepladser på de faste scener, og en betydelig del af teateraktiviteten foregår ved turné-opførelser ligesom det konkrete antal sæder i en teatersal kan variere ved forskellige forestillinger. Endvidere er der kun oplysninger om antal siddepladser for de statsstøttede teatre over en længere periode. Sammenholdes udviklingen i antallet af sæder og publikum fra 1984 til 2014 på de statsstøttede teatre er der dog en indikation af, at belægningen er faldet.

1.2 Regionalfordelte aktivitetstal

Teater er et storbyfænomen

Ca. 60 pct. af tilskuerne til teaterforestillinger besøger teatre i region Hovedstaden. Hovedstadsområdet ser ud til at nå publikum til scenekunst fra et større opland, da der er relativt få teaterbesøg i Region Sjælland. En lignende – dog ikke så udtalt – tendens ses for biografen og museer, men udstillinger og især film er geografisk mere spredt end teaterbesøg. For alle tre kunstformer viser figuren dog, at tilskuere til kunst og kultur i Region Hovedstaden er overrepræsenteret i forhold til befolkningstallet, som er vist i figurens øverste bjælke.

Figur 1.3 Antal besøg på museer og teatre, samt solgte billetter i biografen fordelt på regioner. 2014

Anm.: 20 pct. af teaterbesøgene kan ikke entydigt placeres geografisk, da der er tale om forestillinger på turne. Disse besøg er i denne opgørelse fordelt proportionalt med tilskuertallene på de faste scener.

Kilde: www.statistikbanken.dk/mus2, BIO3, TEAT7 og FOLK1.

Regionale forskelle i kulturvaner

Figurens resultater understøttes af Kulturvaneundersøgelsen fra 2012, som belyser de regionale forskelle i brugen af teatre ved fx at måle hvor stor en andel af de voksne borgere i regionen, der svarer at de aldrig har set en teaterforestilling inden for en given genre. For de fleste genrer har Hovedstaden den laveste andel og Nordjylland den højeste andel af borgere, der aldrig har set en teaterforestilling. Det gælder for skuespil, ballet, musical, og børneteater, hvorimod de regionale forskelle inden for revy/kabaret og nycirkus/gøgl ikke er så betydelige. Tilsvarende resultater er fundet for de regionale forskelle i museumsbesøg, mens Region Midtjylland overhaler Hovedstaden som den region med den laveste andel af voksne, der aldrig går i biografen.

1.3 Strukturen i efterspørgslen

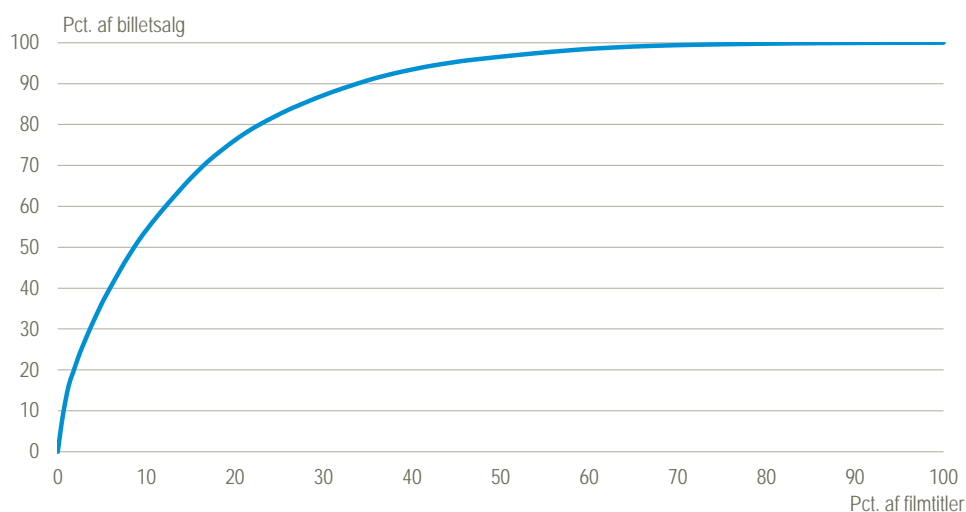
Beskrivelse af efterspørgslens fordeling

For at belyse om der er forskelle i efterspørgslen efter det smalle og det brede mellem de tre aktiviteter, er der udarbejdet såkaldte kumulerede frekvenser på besøgstal, publikum og biografbilletter. Med film som eksempel betyder det, at filmene i statistikken er sorteret efter antallet af solgte billetter. Derefter er det opgjort, hvor stor en del af billetterne, der er solgt til den mest sete film, derefter til den næstmest sete film osv. Da der er et forskelligt besøgssteder, forestillinger og antal film opgøres de kumulerede frekvenser relativt, dvs. som procent af det samlede antal museumsbesøg /teaterbilletter/film.

Få forestillinger, film og udstillinger trækker hovedparten af efterspørgslen

Strukturen i efterspørgslen er stort set identisk for de tre kulturaktiviteter, eksemplificeret ved film i figuren nedenfor. For både biografteatre og museer er det en mindre del af film, forestillinger og udstillinger, der trækker en meget stor andel af det samlede besøgstal. For alle tre aktiviteter er 20 pct. af efterspørgslen (fx solgte biografbilletter) rettet mod 1 pct. af udbuddet (fx filmtitler).

Figur 1.4 Relativ efterspørgsel (solgte biografbilletter) og udbud (filmtitler) 2014

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO2 og specialkørsel.

Det smalle er bredt!

Der er for alle tre kunstformer en lang hale af film, forestillinger og udstillinger med et smalt publikum. For museer og teatre er 7 pct. af efterspørgslen fordelt på 50 pct. af besøgsstederne og forestillingerne. For film er den tilsvarende andel blot 3 pct. Med en struktur, hvor langt hovedparten af interessen er koncentreret om en relativt lille del af udbuddet, er det samlede besøgs- og publikumstal derfor stærkt påvirket af, om der de enkelte år udbydes særligt populære film, udstillinger eller teaterforestillinger.

2. Økonomi og erhverv

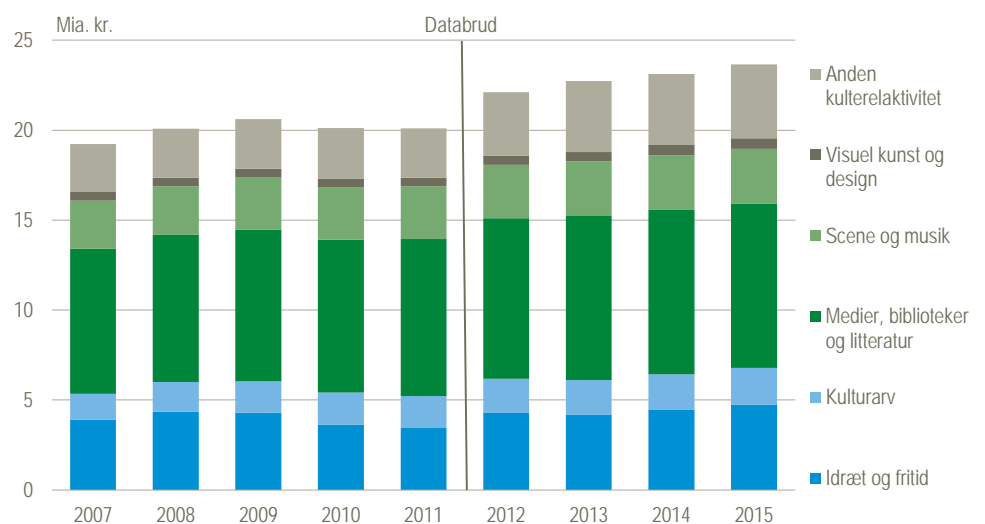
Statistikken om kulturlivets økonomi og struktur giver bl.a. svar på, hvor mange offentlige midler, der går til forskellige kulturermer, som fx musik eller museer. Desuden kan statistikken bruges til at beskrive modtagerne af kulturpengene. Det er også muligt at få beskrevet fordelingen af virksomheder inden for kulturen og det tilhørende arbejdsmarked, herunder beskæftigelsen for personer uddannet inden for kunst og kultur. Endelig kan man se, hvor mange ressourcer universiteter og højere læreanstalter anvender til forskning og udvikling inden for kulturområdet.

2.1 Offentlige kulturpenge

Statslige og kommunale bevillinger på 24 mia. kr.

De offentlige kulturbevillinger for 2015 udgør i alt 23,7 mia. kr. Bevillingernes niveau og fordeling har været stabil over årene og afspejler den politisk fastlagte fordeling af kulturmidlerne. Der skete en større ændring i 2012, da bl.a. folkeoplysning og folkehøjskoler blev flyttet til Kulturministeriet som resultat af en ressortomlægning efter regerings skiftet i 2011.

Figur 2.1 Offentlige bevillinger til kultur

Anm.: Databrud som følge af ressortomlægninger efter regeringsdannelsen i 2011. Kulturministeriet fik overdraget området med folkeoplysning og folkehøjskolerne fra Ministeriet for Børn og Undervisning, og slotte og kulturejendomme blev flyttet fra Finansministeriet til Kulturministeriet. Endelig blev de videregående kunstneriske uddannelser flyttet fra Kulturministeriet til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, men bevillingerne til disse er stadig omfattet af denne opgørelse.

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

Kulturbevillingerne udgør 2-3 pct. af de samlede offentlige budgetter

De kommunale bevillinger til kultur er i 2015 på 10,6 mia. kr. hvilket svarer til 3,1 pct. af kommunernes samlede drifts- og anlægsbudgetter. De statslige bevillinger omfatter finanslovsbevillinger, udlodningsmidler (tips) og licensmidler, og ligger for 2015 på 13,1 mia. kr. Det svarer til knap 1,9 pct. af statens budgetterede udgifter for 2015. Kommunernes andel af de offentlige kulturbevillinger er steget fra 43 pct. i 2014 til 45 pct. i 2015, og andelen af de statslige kulturbevillinger er faldet fra 57 pct. til 55 pct.

Kulturbevillinger svarer til 4.180 kr. pr. dansker

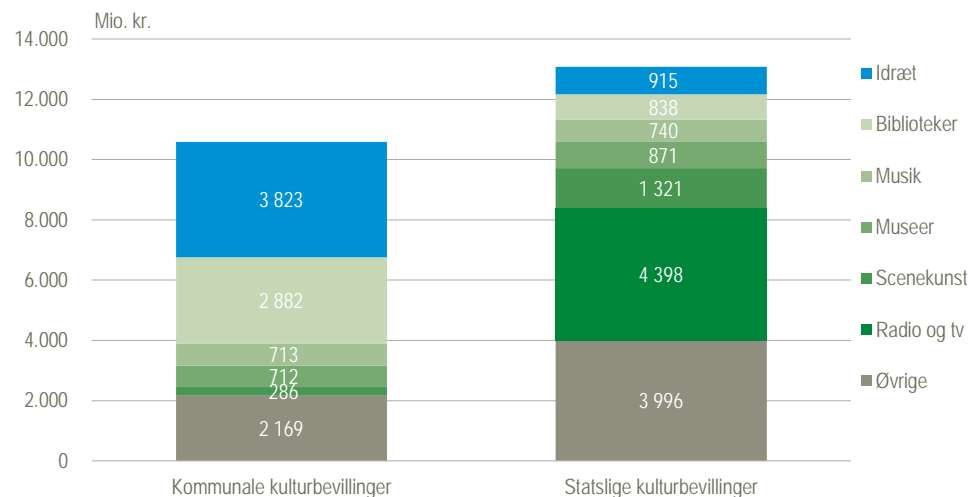
Kulturbevillingerne svarer for 2015 til 4.180 kr. pr. dansker. Til sammenligning var danske husstandes gennemsnitlige forbrug af varer og tjenester inden for fritid og kultur² knap 24.800 kr.

² Tallet her er taget fra Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse (www.statistikbanken.dk/FU51) og repræsenterer alle husstandstypers årlige forbrug på fritid og kultur, dog fratrukket pakkerejser.

Staten og kommunerne støtter forskellige kulturemner

Kommunale bevillinger går i særlig grad til kulturoplevelser i hverdagen, fx udgør de kommunale midler omkring 80 pct. af de offentlige bevillinger til idræt og biblioteker. De statslige kulturbevillinger er i høj grad rettet mod medier og teatre, fx er der flest statslige bevillinger til film (94 pct.) og scenekunst (82 pct.). Radio og tv, litteratur og bøger samt dagblade og tidsskrifter modtager udelukkende statslige bevillinger, mens de offentlige bevillinger til musik fordeler sig næsten ligeligt mellem stat og kommuner.

Figur 2.2 Kommunale og statslige kulturbevillinger. 2015

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

Statens kulturpenge udbetales primært via Kulturministeriet

Langt den største del af de statslige kulturbevillinger bliver udmøntet via udbetalinger fra Kulturministeriet, som i 2014 udbetalte 8,2 mia. kr. til kulturelle formål, svarende til 1.465 kr. pr. dansker. Over 75 pct. af pengene går til driften af myndigheder og institutioner inden for kulturområdet. De resterende udbetalinger går til projekter (13 pct.), distribution (5 pct.), personlige tilskud (4 pct.) og anlæg (3 pct.). En del af disse udbetalinger er flerårige på samme måde som driftsmidlerne.

Flest statslige midler til scenekunst

Den største andel af Kulturministeriets udbetalinger - 17 pct. - går til scenekunst, herunder fx Det Kongelige Teater og Statens Teaterskole. 11 pct. går til idræt, herunder fx de store gymnastik- og idrætsforbund, mens andre 11 pct. går til museer som fx Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst. Af de 9 pct. som bliver udbetalt til biblioteker, går mere end to tredjedele til driften af Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket i Aarhus.

Tabel 2.1 Kulturministeriets udbetalinger efter kulturemne

	2010	2011	2012	2013	2014
	— mio. kr. —				
Alle kulturemner	7 460	7 390	8 110	8 115	8 244
Idræt og fritid					
Fornøjelses- og temaparker	-	-	-	-	-
Idræt	924	908	988	963	938
Spil og lotteri	-	-	-	-	-
Kulturarv					
Arkiver	214	222	214	214	220
Fredede bygninger	47	31	225	251	197
Fredede fortidsminder	18	12	14	9	12
Kulturmiljøer/landskaber	3	0	0	0	0
Museer	872	892	842	852	868
Sprog	0	0	0	1	0
Zoologiske anlæg og botaniske haver	39	39	39	38	38
Medier, biblioteker og litteratur					
Biblioteker	854	791	701	728	751
Computerspil	4	1	5	5	5
Dagblade og tidsskrifter	419	411	398	392	438
Film	351	341	331	355	390
Litteratur og bøger	267	249	254	259	250
Radio og tv	66	92	169	163	172
Musik og scene					
Musik	737	736	724	774	750
Scenekunst	1 336	1 335	1 333	1 337	1 375
Visuel kunst og design					
Arkitektur	280	286	17	16	16
Billedkunst	163	162	179	172	156
Design	147	168	25	10	23
Fotografering	-	-	-	-	-
Kunsthåndværk	17	14	14	11	6
Anden kulturel aktivitet					
Reklame	-	-	-	-	-
Statslig administration	398	459	561	528	532
Udstyr	-	-	-	-	-
Anden/tværgående kultur	307	243	462	406	405
Folkeoplysning og folkehøjskoler	-	-	614	631	703

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBS01.

2.2 Virksomheder og arbejdsmarked

Statistikken for kulturens virksomheder og arbejdsmarked er baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks registre for en række brancher, som er defineret som kerne- eller støtteaktiviteter for kulturerhvervene. Kerneaktiviteter er fx arkiver, biografer eller museer, mens støtteaktiviteter typisk omfatter handel med eller fremstilling af udstyr til kerneaktiviteterne. Statistikken viser antallet af fuldtidsbeskæftigede samt antallet af stillinger, den årlige lønsum samt antallet af arbejdssteder fordelt på kulturemner, geografi og virksomhedsstørrelse. Desuden vises fordelingen af de ansattes køn, alder og uddannelse på kulturemne og jobtype, dvs. hoved- eller bi-job.

145.000 jobs
indenfor kultur

I 2012 var der 145.000 jobs inden for kulturerhvervene, svarende til ca. 84.300 fuldtidsbeskæftigede fordelt på knap 21.700 arbejdssteder. Den samlede lønsum var godt 37,3 mia. kr. For den årlige lønsum og antallet af jobs er 85 pct. fordelt til kerneaktiviteter og 15 pct. til støtteaktiviteter. For antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigelsen er 83 pct. fordelt til kerneaktiviteter og 17 pct. til støtteaktiviteter.

Tabel 2.2 Kulturens erhvervsstruktur efter kulturemne (overemne). 2013

	Årlig lønsum		Fuldtids- beskæftigede		Arbejdssteder		Jobs	
	mio. kr.	pct.	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.
Alle kulturemner	37 341	85	84 326	83	21 681	83	145 059	85
Idræt og fritid	7 915	78	21 115	77	5 096	76	44 577	83
Kulturarv	2 266	98	5 657	98	382	96	7 990	98
Medier, biblioteker og litteratur	15 006	84	31 019	82	3 890	72	45 533	84
Musik og scene	3 303	90	7 751	90	2 127	90	14 618	93
Visuel kunst og design	4 569	97	9 741	95	7 240	96	17 504	95
Anden kulturel aktivitet	4 282	79	9 043	76	2 946	72	14 837	71

Anm.: Tabellens procenttal angiver den andel, der hidrører fra kerneaktiviteter. Arbejdssteder og jobs er angivet ultimo november.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Sammenlignet med det samlede erhvervsliv udgør kulturerhvervene næsten 7,6 pct. af arbejdsstederne men kun 5,1 pct. af samtlige jobs og 4,1 pct. af beskæftigelsen omregnet til fuld tid. Kulturerhvervene er karakteriseret ved relativt mange små virksomheder med udbredt brug af deltidsansatte. Knap 8 pct. af de ansatte inden for kulturerhverv har en kunstnerisk eller kulturel uddannelsesbaggrund. Hvilke sektorer, som dimittender fra kunstneriske og kulturelle uddannelser finder arbejde i, er beskrevet i afsnittet om uddannelse nedenfor.

I 2013 blev der startet ca. 2.500 nye virksomheder inden for de kulturelle erhverv. Næsten halvdelen af de nye virksomheder blev etableret i København og omegn. På samme måde udgør andelen af nye jobs inden for kultur i København og Københavns Omegn godt 40 pct. af samtlige nye kulturjobs.

Tabel 2.3 Kultur-iværksætteri efter landsdel. 2013

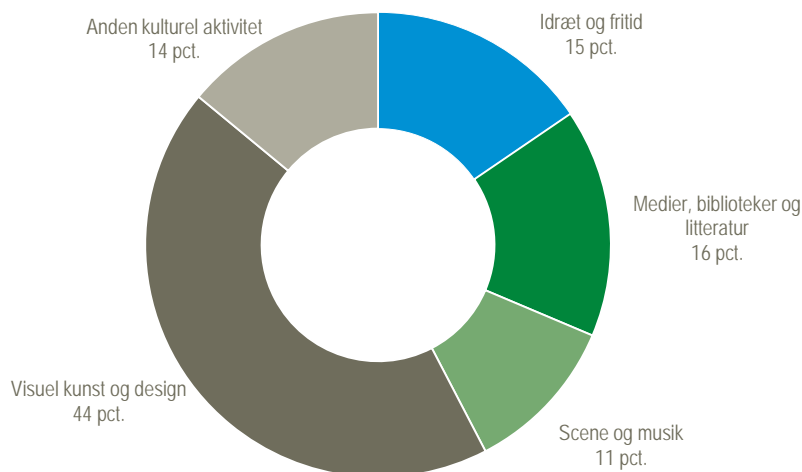
	Job ¹	Nye virksomheder
	antal	
Hele landet	1 626	2 528
Byen København	506	1 007
Københavns omegn	181	209
Nordsjælland	137	199
Bornholm	..	5
Østsjælland	82	78
Vest- og Sydsjælland	83	135
Fyn	111	144
Sydjylland	80	182
Østjylland	232	335
Vestjylland	71	105
Nordjylland	143	129

¹ Jobs er angivet ultimo november.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUIV2.

Antallet af nye virksomheder i kulturerhvervene faldt fra 2008 til 2009, men var allerede i 2010 tilbage på samme niveau som før krisen. Der var størst vækst i antallet af nye virksomheder fra 2008 til 2013 inden for området visuel kunst og design, der blandt andet omfatter brancherne arkitektvirksomhed, industrielt design og produktdesign og fotografisk virksomhed. Det største fald i antallet af nye virksomheder er inden for idræt og fritid, der blandt andet dækker forlystelsesparker o.l., fitnesscentre og lotteri- og anden spillevirksomhed.

Figur 2.3 Nye virksomheder inden for kulturerhvervene. 2012

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUIV1.

Samlet beskæftigelse i alle kulturerhverv stort set uændret fra 2012 til 2013

Beskæftigelsen inden for kulturerhvervet litteratur og bøger faldt fra 2012 til 2013 med 8,1 pct. til 4.194 ansatte. Beskæftigelsen faldt også væsentligt inden for foto-grafering med 6,7 pct. og på arkiver med 3,8 pct. Derimod steg beskæftigelsen inden for zoologiske anlæg og botaniske haver med 9,3 pct. til 915 stillinger omregnet til fuld tid i 2013. Idræt er det største kulturerhverv målt på beskæftigelse og stod for knap 18.000 fuldtidsstillinger i både 2012 og 2013. Med et fald på 1,3 pct. er den samlede beskæftigelse i alle kulturerhverv stort set uændret fra 2012 til 2013.

Tabel 2.4 Fuldtidsbeskæftigelse inden for kulturerhverv

	2009	2010	2011	2012	2013
	antal årsværk				
Alle kulturerhverv	89 077	86 350	86 135	85 443	84 326
Idræt	17 610	17 615	17 718	17 912	17 951
Radio og tv	9 887	9 676	9 483	9 526	9 622
Dagblade og tidsskrifter	10 109	9 618	9 396	9 294	8 945
Reklame	9 229	7 992	7 939	7 842	7 591
Arkitektur	5 366	5 051	5 176	5 162	5 157
Biblioteker	5 805	5 654	5 544	5 334	5 137
Musik	4 749	4 773	4 736	4 491	4 493
Museer	4 005	4 032	4 205	4 356	4 336
Litteratur og bøger	5 120	4 893	4 832	4 564	4 194
Scenekunst	3 349	3 391	3 348	3 384	3 258
Øvrige kulturerhverv	13 848	13 656	13 757	13 576	13 642

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Beskæftigelsen inden for kulturerhvervene er faldet hvert år siden 2008, hvor statistikken blev etableret. Det samlede fald fra 2008 til 2013 er på 9,2 pct. De største fald i perioden er sket inden for reklame, dagblade og tidsskrifter samt litteratur og bøger. Scenekunst, museer og idræt har i modsætning hertil oplevet de største stig-

ninger i fuldtidsbeskæftigelsen med hhv. 15,9 pct., 9,6 pct. og 4,4 pct. fra 2008 til 2013.

Flest mænd inden for radio/tv, arkitektur og fotografering

Inden for radio og tv samt arkitektur er 64 pct. af de ansatte mænd, og den tilsvarende andel for fotografering er 65 pct. Omvendt er 72 pct. af de ansatte på biblioteker kvinder. For kulturerhvervene samlet udgør mændene 53 pct. og kvinderne 47 pct. af de ansatte.

Forskelle på aldersfordeling i de enkelte erhverv

Ansatte inden for idræt og film er overvejende under 30 år, mens der blandt ansatte inden for biblioteker og museer er en større andel på 45 år eller ældre end i de øvrige kulturerhverv. De fleste ansatte inden for radio og tv og reklame er 30-49 år.

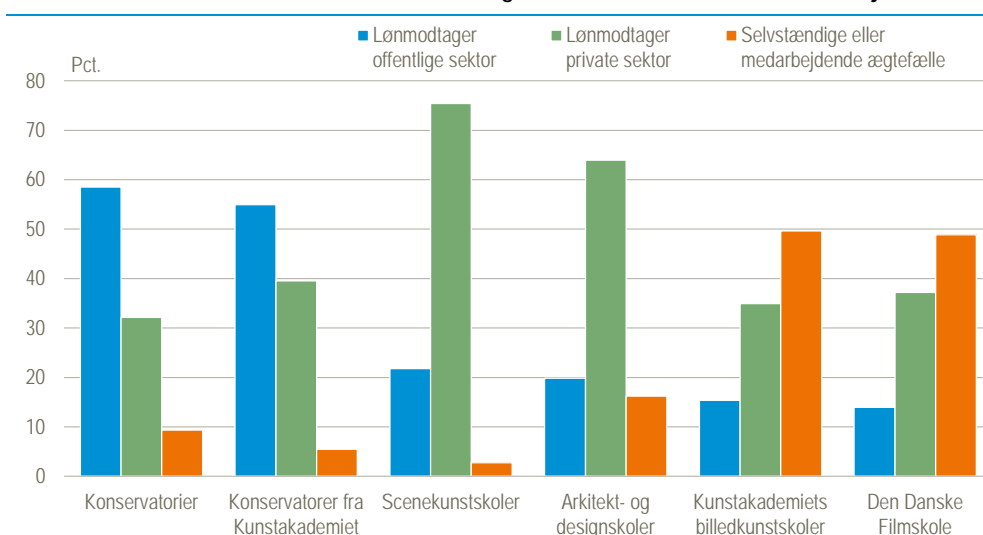
2.3 Uddannelse

Statistikken viser beskæftigelsesudviklingen for de forskellige kunstneriske og kulturelle uddannelser. Disse omfatter kunstneriske uddannelser i arkitektur, billedkunst, design, film, musik og i scenekunst. Hertil kommer uddannelser i konservering og i biblioteks- og informationsvidenskab. Statistikken belyser desuden den indkomst, som dimittender fra de forskellige uddannelsesretninger opnår.

Store forskelle på, hvor dimittenderne finder arbejde

Næsten 50 pct. af dimittenderne fra de kunstneriske og kulturelle uddannelser arbejder som lønmodtagere i den private sektor, mens 38 pct. er ansat i den offentlige sektor. 13 pct. af dimittenderne er selvstændige eller medarbejdende ægtefælle. Dimittenderne fra arkitekt- og designskolerne finder oftest arbejde på det private arbejdsmarked, mens dimittenderne fra konservatorierne og konservatorerne oftest finder arbejde i det offentlige. Dimittenderne fra den Danske Filmskole og fra Kunstakademiets billedkunstskoler bliver i stor udstrækning selvstændige. Dimittenderne fra scenekunstskolerne arbejder primært på det private arbejdsmarked som de fleste teatre henføres til, selvom de typisk modtager offentlige tilskud.

Figur 2.4 Sektorer som dimittender fra de kunstneriske og kulturelle uddannelser finder arbejde i. 2014

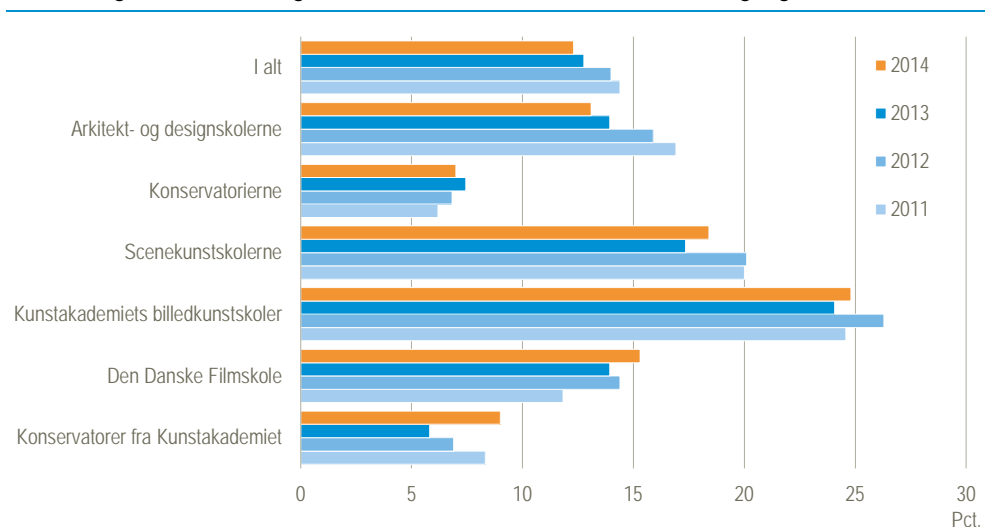

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK3 og specialkørsel

Ledigheden blandt de kunst- og kulturuddannede faldt svagt fra 11,9 pct. i 2013 til 11,5 pct. i 2014. Dimittenderne fra konservatorierne havde den laveste ledighed i 2014 blandt dimittender fra de kunstneriske og kulturelle uddannelser, mens dimittender fra Kunstakademiets billedkunstskoler havde den højeste ledighed. For dimittender fra scenekunstskolerne er ledighedsprocenten generelt høj, hvilket hænger sammen med, at deres arbejdsmarked er præget af tidsbegrænsede ansættelser og derfor indebærer ledighedsperioder for de fleste. Dimittenderne fra Den

Danske Filmskoles ledighed har ligget konstant omkring de 14-15 pct. de seneste tre år.

Figur 2.5 Bruttoledighed for kunst- og kulturuddannede – seneste ti dimittendårgange

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK3 og specialkørsel

2.4 Forskning og udvikling

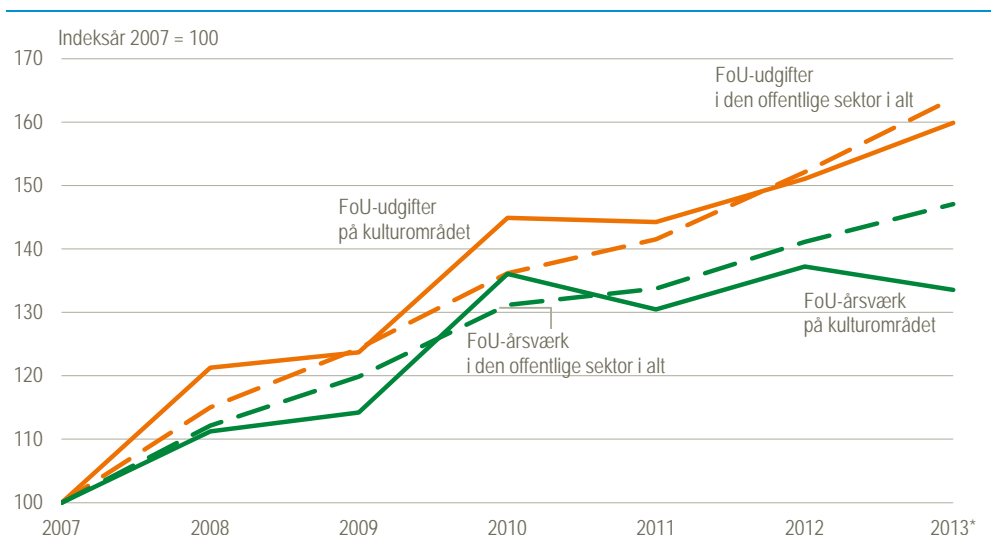
Statistikken opgør universiteternes og de højere læreanstalters ressourceforbrug inden for kulturområdet i form af både årsværk og personale samt de tilknyttede udgifter. Tallene opgøres samlet samt fordelt på de enkelte videnskabelige specialer. Personalet opdeles på køn, og udgifterne er opdelt i drifts- og anlægsudgifter. Statistikken skal ses i sammenhæng med Danmarks Statistiks generelle opgørelser af personale og udgifter til forskning, udvikling og innovation.

9 pct. af den offentlige forskning og udvikling sker på kulturområdet

Den offentlige sektor brugte i 2013 i alt knap 22.800 årsværk og 21 mia. kr. på forskning og udvikling (FoU). Heraf gik ca. 9 pct. til kulturområdet, nemlig ca. 2.000 årsværk og 1,9 mia. kr.

Sammenholdt med 2012 er antallet af FoU-årsværk på kulturområdet gået tilbage med 3 pct. For perioden fra 2007 til 2013 steg antallet af årsværk til FoU på kulturområdet med 34 pct. Det var en mindre stigning end de samlede offentlige FoU-årsværk, som i perioden steg med 47 pct. Udgifterne til kulturelateret FoU er steget med 60 pct. fra 2007 til 2013, og stigningen er dermed på næsten samme niveau som for de samlede offentlige FoU-udgifter, der steg med 64 pct.

Figur 2.6 Udgifter og årsværk til forskning på kulturområdet

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUOFF02 og specialkørsel.

Historie er det største enkelte fagområde

Historie, sprogvidenskab og filologi, medier og kommunikation samt kunst- og arkitekturvidenskab er de største enkelte fagområder, som tilsammen står for 44 pct. af de anvendte FoU-årsværk. Restgruppen Øvrig humanistisk videnskab dækker over en lang række mindre fag, bl.a. pædagogik og tværkulturelle studier, er dog samlet set det største område målt på anvendte FoU-årsværk. Omfanget af den udførte forskning inden for øvrig humanistisk videnskab er mere end fordoblet fra 148 årsværk i 2007 til 383 årsværk i 2013.

Tabel 2.5 Kulturrelateret FoU, årsværk fordelt på fag

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
	årsværk						
I alt	1 540	1 713	1 759	2 095	2 009	2 113	2 056
Byplanlægning, fysisk planlægning	116	81	84	113	173	96	91
Medier og kommunikation	92	112	152	217	223	216	215
Historie	242	265	225	266	287	255	270
Arkæologi	105	92	85	93	98	126	136
Sprogvidenskab, filologi	266	278	262	280	236	237	230
Litteraturvidenskab	155	138	137	151	168	168	152
Filosofi, idehistorie	115	125	106	112	123	133	150
Teologi	67	68	58	82	88	76	69
Musik, teatervidenskab	44	35	49	55	64	59	52
Kunst- og arkitekturvidenskab	126	190	239	255	125	275	180
Film- og medievidenskab	64	99	91	116	113	112	128
Øvrig humanistisk videnskab	148	230	271	354	310	360	383

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUKUL02

3. Kulturarv

Kulturarv omfatter museer, zoologiske anlæg og botaniske haver, fredede bygninger og fortidsminder samt arkiver.

3.1 Museer

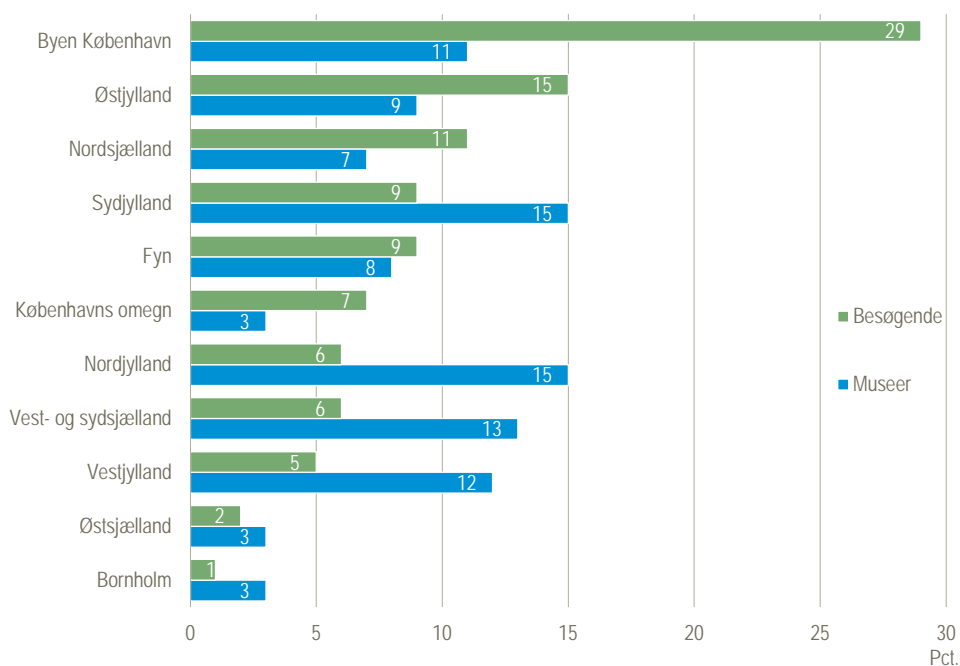
I museumsstatistikken indgår:

- Statslige og statsanerkendte museer, som får tilskud fra Kulturministeriet.
- Museer, der får støtte fra andre ministerier.
- Private museer, som ikke modtager statslige tilskud.

*Museer opdeles efter
geografi og type*

Museumsstatistikken belyser besøgstal og antal åbningstimer på museer og omfatter hovedmuseer og deres museumsafdelinger samt enkeltstående museer. Museerne opdeles geografisk og efter type. Museumstyperne omfatter kulturhistoriske museer (fx Moesgaard Museum), kunstmuseer (fx Louisiana), naturhistoriske museer (fx Statens Naturhistoriske Museum) og museumslignende institutioner (fx Rundetårn). Museumsstatistikken omfatter museer af meget forskellig størrelse, fra Louisiana og Prinsens Palais (Nationalmuseet i København) med omkring 600.000 årlige gæster til små museer med under 100 besøgende årligt. I 2014 dækkede statistikken 255 museer med i alt 409 besøgssteder.

Figur 3.1 Fordeling af museer og besøgende efter landsdel. 2014

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUS2.

Hvis man ser på den relative fordeling af museer og besøgende på landsdele, ses at Byen København har 11 pct. af samtlige museer men 29 pct. af samtlige besøgende. Omvendt har Nordjylland 15 pct. af museerne men kun 6 pct. af museums-gæsterne.

3.2 Zoologiske anlæg og botaniske haver

Statistikken viser besøgstal og årlig åbningstid for både statsstøttede og ikke-statsstøttede zoologiske anlæg, botaniske haver og akvarier.

4,9 mio. besøgende i 2014

I 2014 var der i alt 4,9 mio. besøgende i de zoologiske haver, botaniske anlæg og akvarier. De fire store zoologiske haver i København, Odense, Aalborg og Givskud havde tilsammen 2,2 mio. besøgende, hvilket svarer til 44 pct. af det samlede besøgstal.

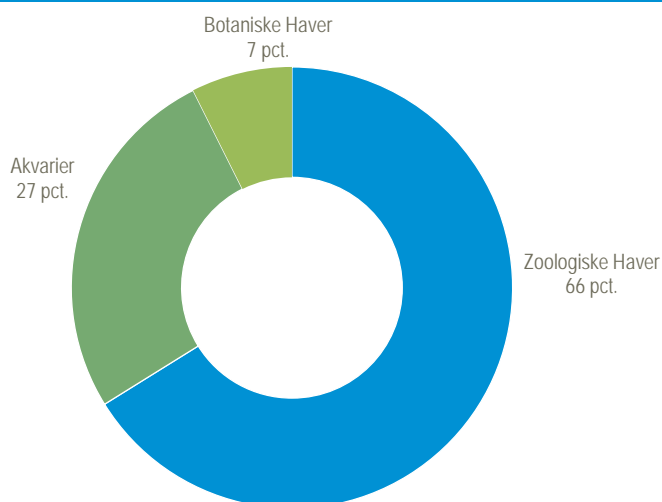
Tabel 3.1 Besøgstal for de ti mest populære zoologiske haver, botaniske anlæg og akvarier. 2014

	Besøgende
Københavns Zoo	1 136 845
Danmarks Akvarium, Den Blå Planet	768 007
Aalborg Zoo	415 808
Odense Zoo	339 747
Givskud Zoo	300 054
Randers Regnskov	247 019
Knuthenborg Safaripark	239 000
Jesperhus Resort	200 097
Ree Park - Ebeltoft Safari	161 960
Nordsøen, Oceanarium	155 233

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/museer-og-kulturarv/zoologiske-anlaeg-og-botaniske-haver.

Zoologisk Have i København havde med 1,1 mio. gæster flest besøgende i 2014. Udenfor hovedstaden var Aalborg Zoo det mest besøgte zoologiske anlæg med 416.000 gæster.

Figur 3.2 Besøgende opdelt i zoologiske haver, akvarier og botaniske haver. 2014

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/museer-og-kulturarv/zoologiske-anlaeg-og-botaniske-haver.

Flest besøgende i zoologiske haver

Zoologiske haver står for to tredjedele af det samlede antal besøgende, mens akvarier og botaniske haver har henholdsvis 26 pct. og 7 pct. af det samlede antal besøgende.

3.3 Fredede bygninger og fortidsminder

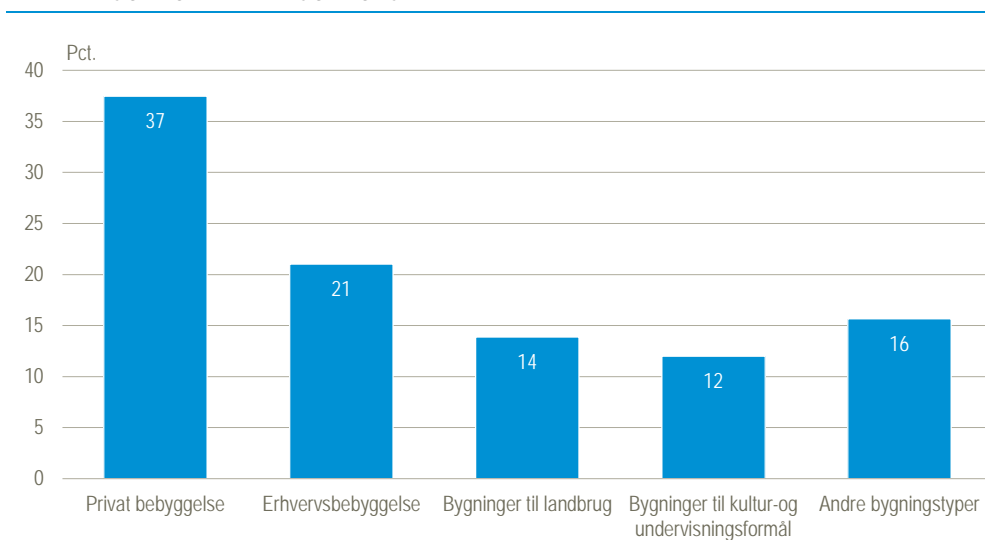
Statistikken dækker over to områder, nemlig fredede bygninger og fredede fortidsminder. Fredede bygninger er fordelt efter opførelsesår og område. Fredede bygninger er ikke blot slotte og herregårde, men kan være alle typer bygninger fra parcelhuse og kollegier til garager og udhuse. De ældste fredede bygninger er opført omkring år 1150, og de yngste er bygget efter år 2000. Fortidsminder er fordelt efter geografi og kategori.

Flest fredede bygninger til privat bebyggelse

Der er i alt 7.000 fredede bygninger i Danmark. Heraf er 37 pct. bygninger til privat beboelse, 21 pct. byerhverv og industri, og 14 pct. er landbrugsbygninger.

Figur 3.3 Fredede bygninger fordelt bygningstype. 2014

Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED1.

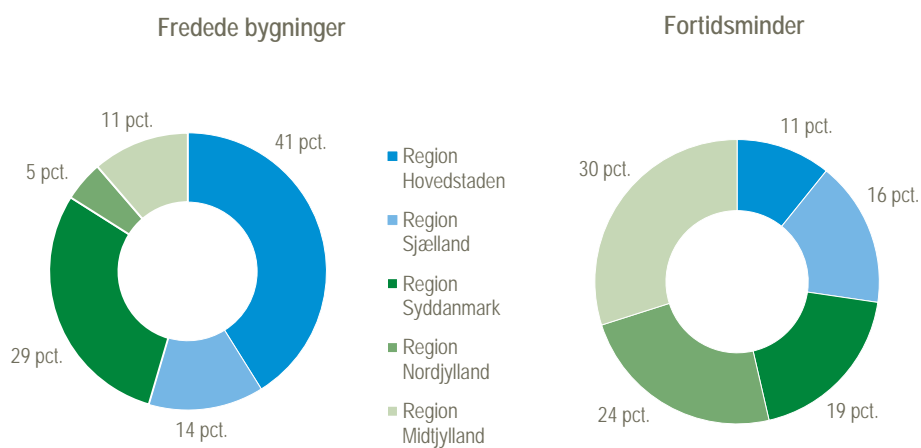
Fredede fortidsminder

For fredede fortidsminder, er formålet at skabe et samlet overblik over de danske fredede fortidsminder. Et fortidsminde er fx en gravhøj. Statistikken dækker også til- og afgang af fredede bygninger.

Flest fredede fortidsminder i Region Midtjylland

Der var 32.000 registrerede fortidsminder i Danmark i 2014. Heraf var knap en tredjedel placeret i Region Midtjylland, mens 11 pct. lå i Region Hovedstaden.

Figur 3.4 Fredede bygninger og fortidsminder fordelt efter region. 2014

Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED1 og [KFRED2](http://www.statistikbanken.dk/KFRED2).

3.4 Arkiver

Arkivstatistikken har til formål at belyse omfanget, udviklingen og fordelingen af konventionelle (papirbaserede) og elektroniske arkivalier i Danmark. Statistikken præsenterer nøgletal som bestand, årlig tilvækst, læsesalsbesøg og skriftlige henvendelser samt personaleforbrug på de statslige arkiver. Statistikken forventes udbygget med de ofte mindre stads- og lokalarkiver, og er baseret på indberetninger

fra Rigsarkivet, Sammenslutningen af Lokalarkiver og Organisationen Danske Arkiver.

Tabel 3.2 De statslige arkivers samlinger, henvendelser og personale

	2011	2012	2013	2014
Konventionelle arkivalier — 1.000 hyldemeter —				
Samlingernes størrelse	426	432	435	440
Modtagne arkivalier	12,4	6,0	3,5	5,1
Digitale arkivalier — 1.000 gigabyte —				
Samlingernes størrelse	28	38	42	67
Tilvækst af digitale arkivalier	5,6	9,5	3,7	25,8
Henvendelser — 1.000 stk. —				
Gæster på læsesale	40	35	31	26
Skriftlige henvendelser	4,6	10,9	14,4	12
Besøg på hjemmesiden	3 897	5 646	5 233	4 453
Personale — årsværk —				
Fastansatte medarbejdere	198,0	212,7	197,0	201,0
Øvrige medarbejdere	35,0	29,0	23,9	18,4

Kilde: www.statistikbanken.dk/ARKIV03.

Stor stigning i digitale arkivalier

Digitale arkivalier omfatter data, som er skabt digitalt og stammer fra it-systemer, som myndighederne har brugt i deres sagsbehandling. Rigsarkivets samling af digitale arkivalier steg 62 pct. fra 2013 til 2014. Stigningen er meget markant i sammenligning med de konventionelle arkivalier, der i samme periode kun steg med 1 pct. Fra 2011 til 2014 er stigningen inden for de digitale arkivalier på 138 pct. i modsætning til de konventionelle arkivaliers stigning på 3 pct.

Stadig færre besøg på arkivernes læsesale

I takt med at de elektroniske muligheder for at søge og tilgå arkivalier udbygges, falder antallet af besøgende gæster på de statslige arkivers læsesale. Denne udvikling har betydet mere end en halvering af besøgstallet siden 2007. Det seneste år har faldet været på 15 pct.

Færre fuldtidsansatte fra 2007 til 2014

Antallet af fuldtidsansatte i de statslige arkiver er faldet fra 331 i 2007 til 219 i 2014, svarende til en nedgang på 34 pct. Faldet i antallet af fuldtidsansatte har i perioden været mindst i Rigsarkivet Aarhus (tidligere: Erhvervsarkivet) – 1 pct. – og i den del af Rigsarkivet Odense, som tidligere hed Dansk Data Arkiv, hvor faldet har været på 6 pct.

Ca. 500 stads- og lokalarkiver

Stads- og lokalarkiver omfatter ca. 500 meget forskellige arkiver over hele landet. Statistikken for disse arkiver er under opbygning, men viser fx at en stor del af de små arkivers drift er baseret på frivillig arbejdskraft.

4. Biblioteker, litteratur og bøger

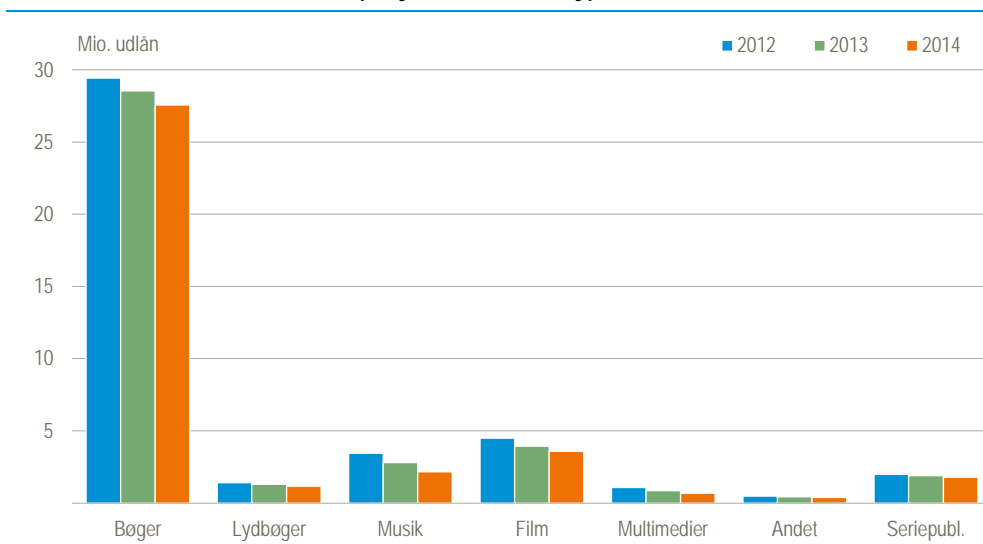
Biblioteksstatistikken omfatter opgørelser for folkebiblioteker og forskningsbiblioteker i Danmark. Opgørelserne viser bl.a. udviklingen i aktiviteten for udlån og bestand af materialer såvel som bibliotekernes udbud af andre aktiviteter.

I modsætning til biblioteksstatistikken, hvor Danmarks Statistik foretager dataindsamling, bearbejdning og offentliggørelse af alle resultater, stammer data fra bogstatistikken fra Nationalbibliografien. Dansk Biblioteks Center, der har til opgave at vedligeholde Nationalbibliografien, leverer årligt alle oplysninger, der ligger til grund for statistikken for bogproduktion, til Danmarks Statistik. Statistikken viser udgivelser og oplag af bøger i Danmark fordelt på fx emne, medie og udgave.

4.1 Folkebiblioteker

Folkebibliotekernes udlån af trykte bøger var 3 pct. lavere i 2014 end året før. Der blev udlånt 27,6 mio. bøger i 2014, hvilket er godt 1 mio. bøger færre end året før. Dermed fortsætter udviklingen gennem de senere år med en årlig nedgang på 2-3 pct. i udlånet af trykte bøger.

Figur 4.1 Folkebibliotekernes udlån fordelt på fysiske materialetyper

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIB1.

Stigning i udlån af e-bøger

Udviklingen i folkebibliotekernes udlån af trykte bøger skal ses i lyset af et betydeligt og stigende udlån af elektroniske materialer. I 2014 var udlånet af e-bøger 1,6 mio. Man kan ikke umiddelbart sammenligne tallene for 2013 og tidligere med tallene fra 2014, da der er sket en ændring i indsamlingsmetode og materialekategorier, men tallet vurderes at være stigende.

Størst fald i udlån af trykte bøger i region Sjælland

Der er kun mindre regionale forskelle i bogudlånets udvikling. Det største fald i udlånet af bøger er sket i Region Sjælland, hvor udlånet af trykte bøger var 3,9 mio. i 2014. Det svarer til 85 pct. af udlånet i 2010. Faldet var mindst i Region Hovedstaden, hvor udlånet af trykte bøger var 9,3 mio. bøger, hvilket svarer til 91 pct. af udlånet i 2010. I de tre jyske regioner har bogudlån udviklet sig stort set ens, idet bogudlån i de tre regioner i 2014 udgjorde mellem 88 pct. og 89 pct. af udlånet i 2010.

Størst fald i udlån af musik

Med et fald på 3 pct. er trykte bøger den materialekategori, der havde den mindste årlige ændring i udlån. Det største fald i udlånet var musik (primært cd'er), hvor der med 2 mio. udlån blev udlånt næsten en fjerdedel mindre musik i 2014 end i året før. Musikudlånet er faldet til under halvdelen af niveauet i 2010, hvor der var

5 mio. udlån. Udlånet af multimedieoptagelser faldt med 21 pct., mens lydbøger og film faldt med hhv. 10 pct. og 9 pct.

Fortsat mange besøg på bibliotekerne

Selv om bibliotekernes udlån i stigende grad foregår elektronisk, holder det ikke danskerne væk fra bibliotekerne. Der var knap 36 mio. besøgende på folkebibliotekerne sidste år, hvilket er på niveau med året før. Der blev afholdt 18.600 arrangementer og 2.800 udstillinger. Derudover blev der gennemført 9.100 undervisningstimer for bibliotekernes brugere.

Der skal tages forbehold for, at der gennem de senere år har været enkelte folkebiblioteker, som deler lokaler med eksempelvis kommunens borgerservice. De indberettede besøgstal for disse biblioteker omfatter derfor også besøgende til borgerservice.

4.2 Forskningsbiblioteker

Forskningsbibliotekerne havde 5,2 mio. besøgende i 2014, og det er 13 pct. flere end året før. Dermed fortsætter udviklingen i antal besøgende på forskningsbibliotekerne gennem de senere år.

Tabel 4.1 Aktiviteter på forskningsbibliotekerne

	2012	2013	2014
Åbningstider	timer pr. uge		
Hovedbibliotek	1 411	1 438	1 525
Filialer total åbningstid	2 300	3 102	3 102
Lånere og besøg	antal besøg og lånere		
Besøg på website	9 011 553	10 302 392	10 191 980
Aktive lånere	245 943	237 349	244 727
Besøg	4 570 130	4 638 474	5 223 720
Udstillinger og arrangementer	antal udstillinger og arrangementer		
Udstillinger	188	149	184
Arrangementer	231	353	319
Afviklede lektioner brugerundervisning	8 974	10 328	10 706
Personale mv.	årsværk		
Personale i alt	1 310	1 331	1 269
	personer		
Frivillige på biblioteket	221	324	421

Kilde: www.statistikbanken.dk/FORSK1.

4.3 Bogproduktion

Statistikken for bogproduktion viser udgivelser og oplag af bøger i Danmark fordelt på en række baggrundsvARIABLE som fx emne, medie og udgave. En bog skal i denne sammenhæng ikke blot forstås som udgivelser til det kommercielle marked, men kan også være skriftligt materiale udgivet af offentlige institutioner, videnskabelige rapporter o.l., der lever op til kriterierne for optagelse i Nationalbibliografien.

Tabel 4.2 Bogproduktion efter bog- og litteraturtype. 2014

	Skønlitteratur	Faglitteratur	Skøn- og faglitteratur
	— alle bøger —		
Alle medier	6 652	11 799	18 451
Fysisk bog	4 292	8 280	12 572
E-bog mv.	2 360	3 519	5 879
	— heraf kommercielle bøger —		
Alle medier	5 801	5 539	11 340
Fysisk bog	3 567	4 079	7 646
E-bog mv.	2 234	1 460	3 694

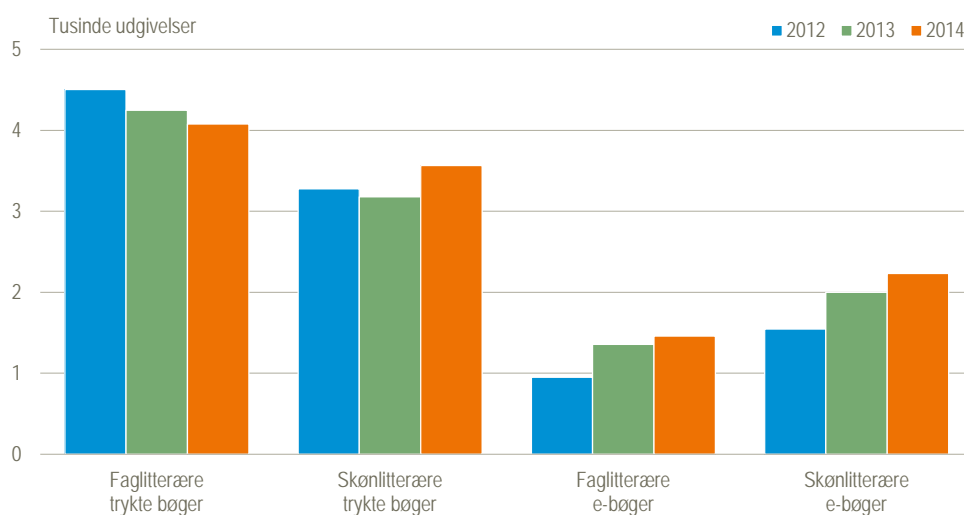
Anm.: Opgørelsen omfatter ikke e-bøger på cd-rom for kommercielle bøger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG2 og [BOG06](http://www.statistikbanken.dk/BOG06).

Flere kommercielle udgivelser

Kommercielle bøger er udgivelser fra forlag karakteriseret som kommercielle og som er udgivet med henblik på salg i detailhandlen. Ikke-kommercielle bøger kommer fra forlag, der ikke er kategoriseret som kommercielle forlag. Det kan eksempelvis være organisationer, hvor bogudgivelser understøtter organisationens virke, fx interesseorganisationer. Kommercielle udgivelser udgør ca. 55 pct. af alle udgivelser.

Figur 4.2 Kommercielle bogudgivelser fordelt på type og medie

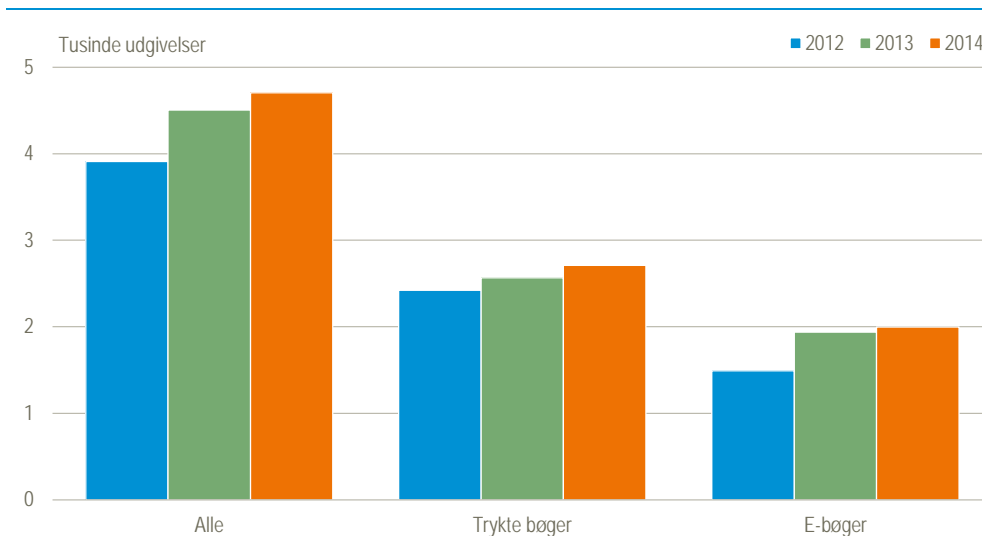
Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG2 og [BOG06](http://www.statistikbanken.dk/BOG06).

Flere skønlitterære kommercielle bøger

I 2014 blev der udgivet 5.800 skønlitterære kommercielle bøger, hvilket er 12 pct. flere end året før. Set over en lidt længere periode er tendensen, at stadig flere bøger udgives som e-bøger og færre som trykte bøger. 39 pct. af de skønlitterære kommercielle bøger udkom som e-bøger, hvilket er samme andel som året før. I 2012 udgjorde e-bøgerne 32 pct. af alle kommercielle skønlitterære udgivelser³.

³ Tallene for 2014 er foreløbige og undervurderer antallet af udgivelser, idet en række indberetninger modtages forsinket.

Figur 4.3 Kommercielle skønlitterære førsteudgaver efter medie

Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG2 og BOG06.

Største andel er førsteudgaver

Af de 5.800 kommercielle skønlitterære bøger der udkom i 2014 var 81 pct. Førsteudgaver, dvs. bøger der ikke tidligere har været udgivet i samme form. De 2.000 af førsteudgaverne blev udgivet som e-bøger, mens de resterende 2.700 udkom som trykte bøger, svarende til en fordeling på 42 pct. e-bøger og 58 pct. trykte bøger.

De fleste udgivelser er romaner og noveller

Hver gang der bliver udgivet ti kommercielle skønlitterære bøger, så er ni af dem inden for kategorierne romaner, noveller og litteraturudvalg. Resten af udgivelserne er digte, humor eller skuespil. Seneste kulturvaneundersøgelse fra 2012 viser, at 22 pct. af danskerne læser eller hører skønlitteratur dagligt.

Faglitterære, kommercielle udgivelser på samme niveau som året før

Udgivelser af faglitterære, kommercielle bøger ligger med 5.500 bøger i 2014 på niveau med året før. Hvor fordelingen mellem trykte bøger og e-bøger er uændret for de skønlitterære bøger, er tendensen for faglitterære kommercielle bøger at andelen af e-bøger vokser. Med 1.500 e-bøger i 2014 svarer det til, at 26 pct. af fagbøgerne udkom som e-bøger.

5. Medier

Statistikkerne omfatter både udbuddet af og efterspørgslen af tv, radio, aviser og dagblade. Statistikkerne rummer en lang række oplysninger om forbrug, udbud, økonomi og vaner. Man kan fx finde oplysninger om hvor meget fjernsyn vi ser, udviklingen i avisernes oplag, internettets betydning som reklameplads mv.

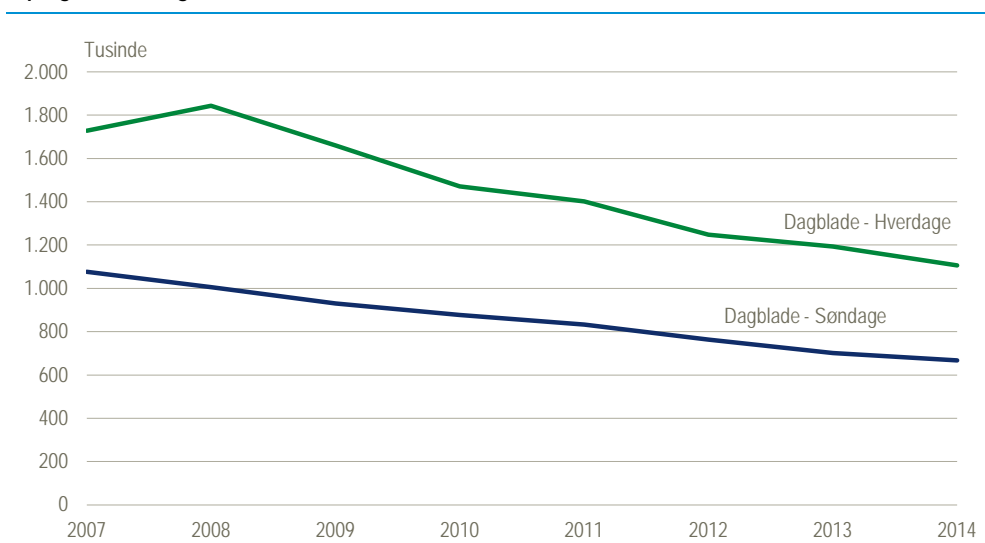
Mediostatistikkerne dækker trykte medier som dagblade og tidsskrifter samt elektroniske medier, der omfatter radio og tv. Udviklingen for både dagblade, tidsskrifter, radio og tv er i de sidste 5-10 år i høj grad præget af udviklingen af online-tjenester. Det er der endnu ikke robuste tal for i statistikkerne, men udviklingen er søgt beskrevet via bl.a. annonceomsætning fordelt på medier og befolkningens brug af it i kapitlets sidste afsnit. Der er dog også en række huller i statistikken. Medieområdet er inde i en udvikling, hvor både aktørerne, forbrugernes adfærd og de teknologiske platforme er under hastig forandring. Statistikkerne vil derfor i de kommende år blive revideret for fortsat at belyse de væsentligste udviklingstræk på medieområdet.

5.1 Trykte medier

De trykte medier er i tilbagegang.

Inden for de sidste 7 år er dagbladenes oplag faldet med cirka en tredjedel. Hverdagsoplagene var i 2007 samlet på 1,7 mio., hvilket i 2014 var reduceret til 1,1 mio. Søndagsoplagene blev i samme periode reduceret fra godt 1 mio. til knapt 700. 000. Tilbagegangen er dermed stort set den samme for dagbladenes hverdags- og søndagsoplag nemlig et fald på hhv. 36 pct. og 38 pct.

Figur 5.1 Oplagstal for dagblade

Kilde: www.statistikbanken.dk/DAGBLAD1.

Gratisaviser øgede kortvarigt oplagstallene

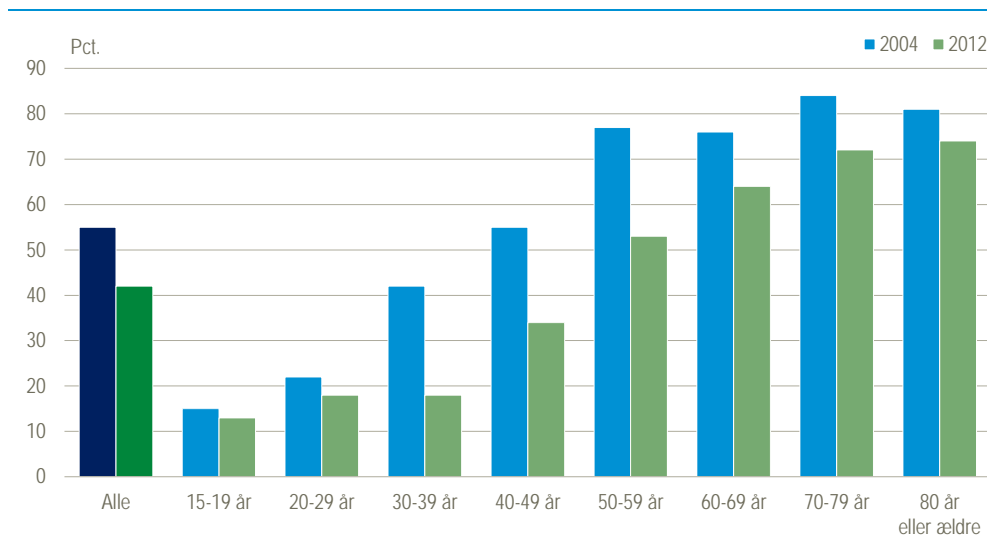
Avisernes hverdagsoplag var i 1980 på knapt 2 mio. Tallet faldt frem til år 2000 til ca. 1,4 mio. Oplagstallene var derefter nogenlunde konstante frem til 2006, hvor fremkomsten af gratisaviser øgede hverdagsoplagene til 1,8 mio. i 2008, det højeste i 25 år. Derefter faldt oplagstallene igen og var i 2014 på det laveste niveau siden 1957, som er den periode vi har tal for i Statistisk Årbog⁴. Fra 2007 til nu findes direkte sammenlignelige tal i Statistikbanken.

⁴ I 1957 var nettoplaget på 1,5 mio.

Avislæsning er især faldet for de 30-39 årige

De faldende oplagstal kan sammenholdes med udviklingen i befolkningens læsevaneer, som de er opgjort i kulturvaneundersøgelserne i 2004 og 2012. Samlet er andelen af voksne over 15 år, der læser avis dagligt, faldet fra 55 pct. i 2004 til 42 pct. i 2012. Faldet ses for alle aldersgrupper, men er størst i gruppen af 30-39 årige, hvor andelen er mere end halveret fra 42 pct. til 18 pct. Andelen af befolkningen, der angiver aldrig at læse avis, er ikke steget i samme omfang, som andelen der læser avis dagligt, er faldet. Der læses derfor stadig aviser, men sjældnere.

Figur 5.2 Andel af befolkningen, der læser avis dagligt, efter aldersgruppe

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVU1207.

Digitalisering præger udviklingen

En stor del af faldet i avisernes fysiske oplag og befolkningens læsevaneer er sandsynligvis opvejet af en stigning i udbuddet af digitale aviser. Det findes der desværre ikke præcise tal for i statistikkerne i dag. Som en indikator på denne tese er udviklingen i annonceomsætningen opgjort for forskellige platforme i afsnittet om internettet neden for.

5.2 Elektroniske medier

Udbuddet af tv stiger

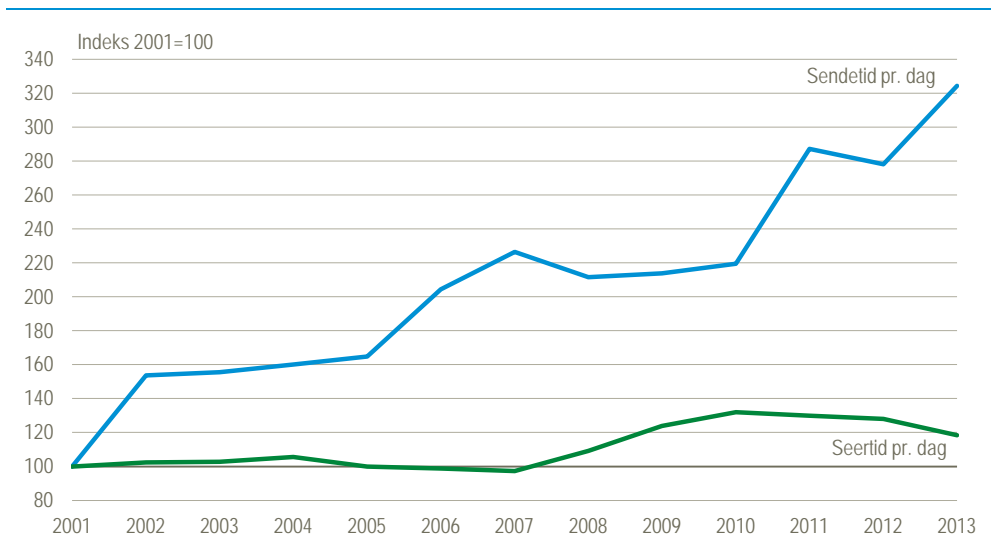
Udbuddet af tv kanaler og deres sendetid er steget markant siden 2008. For tv er antallet af husstande, der kan modtage mere end 50 kanaler steget fra ca. 165.000 i 2008 til ca. 555.000 i 2014. fra 2008 er sendetiden steget fra i alt knapt 4.000 timers tv om måneden til 12.500 timer i 2013.

Dagligt tv forbrug på knap 3 timer

Den tid, danskere over 3 år i gennemsnit ser tv dagligt, er steget fra 153 minutter i 2001 til 173 min i 2014. Udviklingen dækker over et stort set konstant forbrug fra 2001 til 2007, hvorefter forbruget steg over et par år. Fra 2010 er forbruget faldet fra 200 til 173 minutter om dagen. Sammenholdt med udbuddet af tv er forbruget mere konstant.

Figur 5.3 Udvikling i sendetid og seertid

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOR4211 (sendetid) og [FOR4215](http://www.statistikbanken.dk/FOR4215) (seertid/forbrug). Baseret på data fra TNS Gallup.

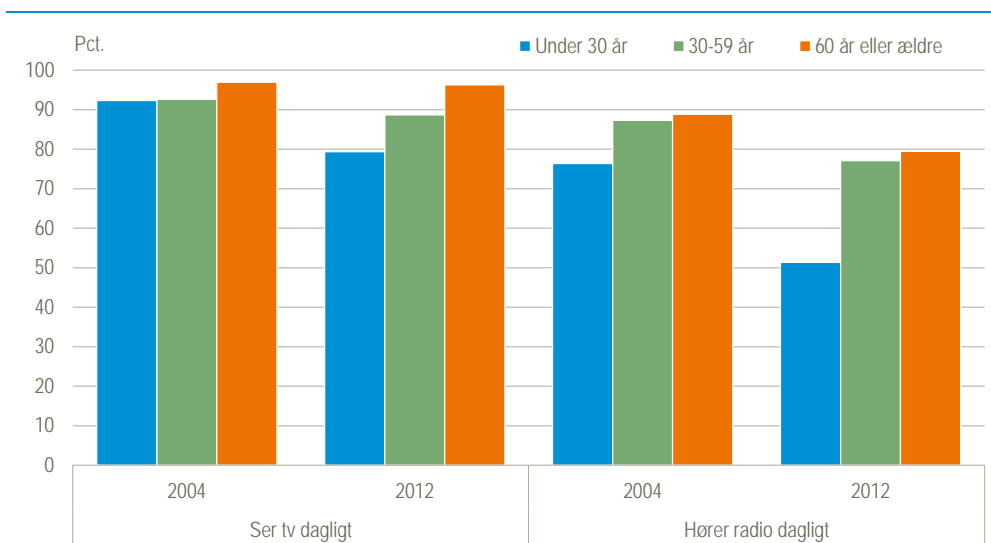
Daglig radiolytning på under 2 timer

Radiobuddet er ikke opgjort som en del af statistikkerne, men der findes sammenlignelige opgørelser af den daglige radiolytning pr. dansker over 12 år tilbage til 2008. Den gennemsnitlige daglige lyttetid var på det tidspunkt 131 minutter, hvilket i 2014 er faldet til 119 minutter. Radioforbruget er dermed i gennemsnit ca. en time mindre end tv-forbruget.

Ændringer i den yngre befolknings medievaner

Der er stor forskel på bevægelserne i tv- og radioforbruget mellem forskellige aldersgrupper. Det fremgår af kulturvaneundersøgelserne, hvor der i 2004 og 2012 blev stillet sammenlignelige spørgsmål om tv og radioforbrug. For befolkningen under 30 år faldt andelen af daglige tv-seere fra 92 pct. til 79 pct., mens radioforbruget faldt fra 76 pct. til 51 pct. For gruppen af 30 til 59-årige faldt forbruget lidt mindre. For befolkningen på 60 år eller derover var det stort set samme andel, der så tv dagligt i 2004 som i 2012, mens radioforbruget faldt svagt fra 89 pct. til 79 pct. Det er dermed ændringen i de yngste aldersgruppers medievaner, der har størst betydning for den samlede udvikling.

Figur 5.4 Voksnes forbrug af radio og tv efter aldersgruppe

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVU1212.

5.3 Internet

Internettet afløser de traditionelle formidlingskanaler

Fælles for udviklingen i udbuddet af og efterspørgslen efter dagblade, radio og tv, er, at digitaliseringen har flyttet en stor del af formidlingen fra de traditionelle trykte og elektroniske medier til internettet. Det har skabt nye forbrugsmønstre og forretningsmodeller, der ikke dækkes tilstrækkeligt af de eksisterende statistikker, der tager udgangspunkt i et fysisk produkt eller en velafgrænset gruppe af udbydere. Udover medier er også film, bøger og musik påvirket af denne udvikling.

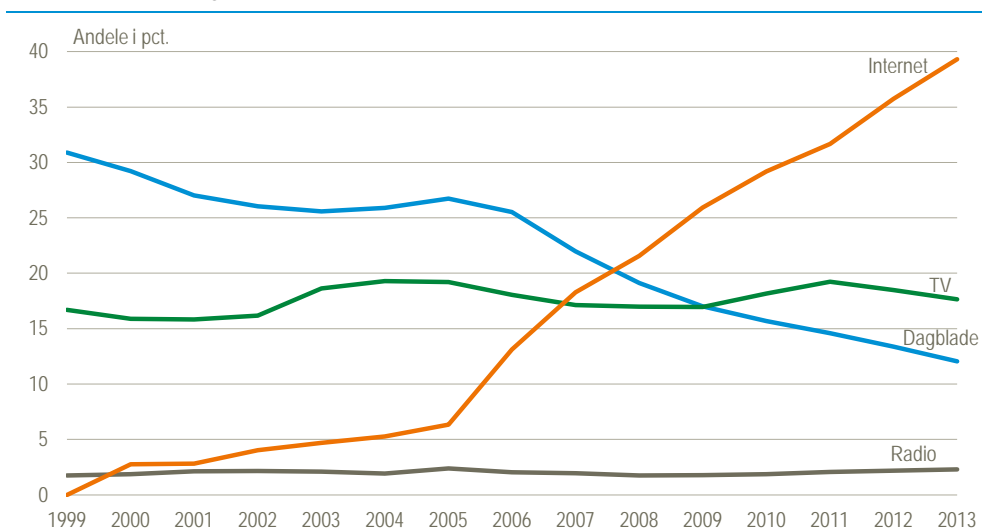
Indikatorer for internettets betydning

Danmarks Statistik har endnu ikke statistikker, der præcist kan beskrive digitaliseringens betydning for mediernes udvikling. For dog at give en indikation præsenteres i dette afsnit først udviklingen i annonceomsætningen for forskellige medier som indikator for deres kundegrundlag. Derefter præsenteres resultater fra undersøgelsen af befolkningens brug af it, hvor der bl.a. indsamles data om brugen af internettet som nyhedskilde.

Internettet er blevet den vigtigste markedsplads for annoncer

Den samlede omsætning for annoncering steg fra 1999 til 2013 fra ca. 10,8 mia. kr. til 12,5 mia. kr. svarende til ca. 16 pct. Denne udvikling dækker over en større stigning frem til 2007, hvor annonceomsætningen toppede med 14,7 mia. kr. for derefter at falde frem til 2013. Der er i perioden sket et markant skift fra annoncering i dagblade til annoncering på internettet. I 2000 udgjorde annonce-omsætningen på internettet 3 pct. af den samlede annonceomsætning, hvilket i 2013 var steget til knapt 40 pct. Omvendt faldt dagbladenes andel fra ca. 30 pct. til 12 pct. i samme periode. De øvrige medier, der mistede markedsandele til internettet, er lokale og regionale ugeaviser, magasiner og fagblade og tidsskrifter.

Figur 5.5 Annonceomsætning fordelt på medier

Kilde: www.statistikbanken.dk/VIR316. Baseret på data fra Dansk Oplagskontrol, Reklameforbrugsundersøgelsen.

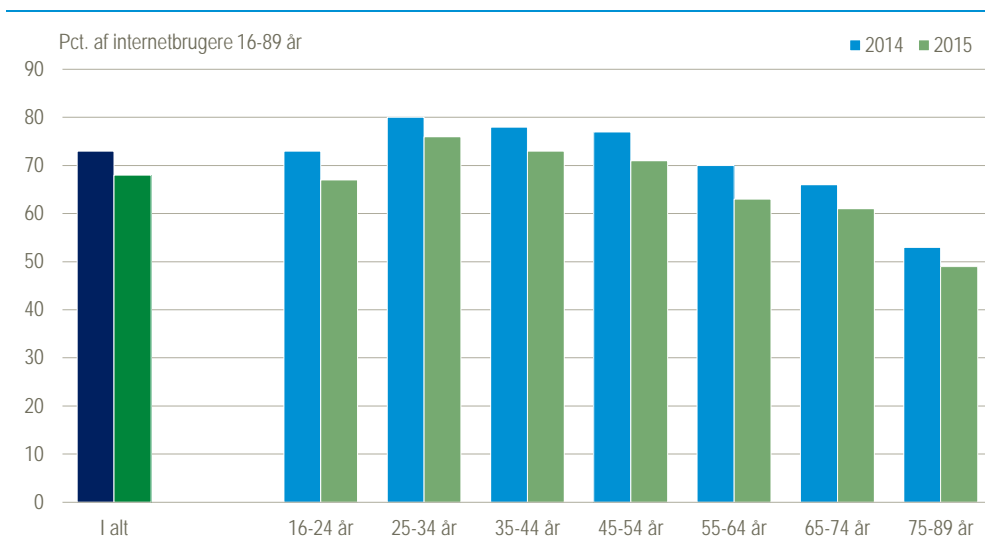
Prisen på tv-spots er faldet

Annonceomsætningen på tv er steget med 23 pct. fra 1999 til 2013, mens antallet af tv-spots er mere end femdoblet i samme periode. Det betyder, at annonceprisen pr. tv-spot er faldet markant. Dette kan ses i sammenhæng med, at antallet af tv-udbydere er steget og konkurrencen om annonceindtægterne dermed er skærpet.

Færre læser nyheder på internettet

Statistikken om befolkningens brug af it er en årlig spørgeskemaundersøgelse, hvor der i en årrække er spurgt til brugen af internettet til at læse eller downloade nyheder. Andelen af befolkningen, der bruger internettet til at læse eller downloade nyheder er faldet fra 73 pct. i 2014 til 68 pct. i 2015, hvilket er et fald på 200.000 personer. Faldet fordeler sig jævnt på alle aldersgrupperne.

Figur 5.6 Brug af internet til at læse/downloade nyheder inden for de seneste tre måneder

Kilde: IT-anvendelse i befolkningen 2014 og 2015.

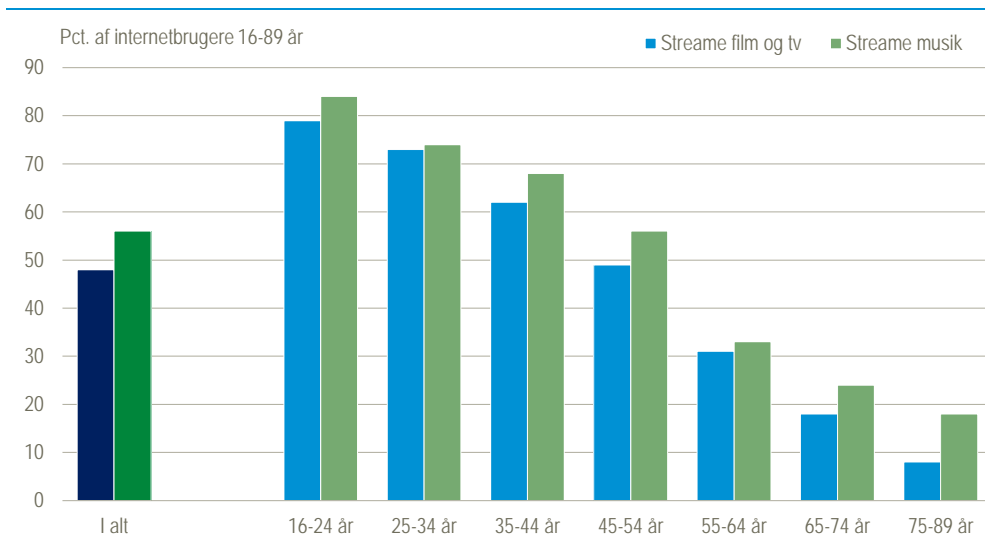
Halvdelen af internetbrugerne streamer film og musik

Streaming af film og musik over nettet er et andet alternativ til det traditionelle radio og tv forbrug. Andelen af internetbrugere mellem 16 og 89 år, der har streamet film, serier eller tv-programmer er i 2015 på 48 pct., mens 56 pct. har streamet musik. Andelen er faldende med alderen, således at otte ud af ti 16-24-årige internetbrugere har brugt streamingtjenester til at se film eller lytte til musik. Blandt de 75-89-årige internetbrugere er det én ud af fem der har brugt streamingtjenester til musik, men kun én ud af ti har brugt streamingtjenester til film og tv.

Streaming

Streaming betyder at man kan afspille film eller musik online på computer eller smartphone uden at det bliver gemt på enheden.

Figur 5.7 Andel af aldersgrupper der har streamet film/musik inden for de seneste tre måneder. 2015

Kilde: IT-anvendelse i befolkningen 2014 og 2015.

Musik streames dagligt, film ugentligt

De fleste af dem, som streamer film eller tv, gør det ugentligt, mens musik streames dagligt. Der er store forskelle i brugen af streaming mellem de forskellige aldersgrupper. De yngre internetbrugere streamer både film og musik på daglig basis, mens de ældre internetbrugere streamer ugentligt.

*Musik streames
mest af
unge mænd* Det er i høj grad yngre mænd, som anvender streamingtjenester, når de lytter til musik. 71 pct. af de 16-24-årige mænd streamer musik dagligt, mens andelen for de 16-24-årige kvinder er 61 pct.

6. Film og biografer

6.1 Film og biografer

Danmarks Statistik har siden 1976 registreret alle film, der har haft premiere i danske biografer. En premiefilm defineres som en film, der har været vist mindst 5 gange ved offentlige forestillinger. For film med premiere før 1976 omfatter statistikken kun den del af billetsalget, der er foregået siden 1976.

- 10.860 filmtitler* Til og med 2014 omfatter filmregistret i alt 10.860 film. Heraf er 50 pct. registreret som amerikanske og 12 pct. som danske, men der er også film fra lande som Afghanistan, Liechtenstein og Cambodja. Der er film fra i alt 80 forskellige lande.
- I alt 486 mio. solgte billetter* Fra 1976 til 2014 blev der solgt knap 486 mio. biografbilletter. 56 pct. af disse billetter blev solgt til amerikanske film. Danske film udgjorde 12 pct. af de samlede antal biograffilm fra 1976 til 2014, men solgte samtidig 24 pct. af det samlede antal billetter.
- Mest sete biograffilm er Titanic* Den mest sete biograffilm siden 1976 er *Titanic*, som siden premieren i 1998 har solgt 1,4 mio. billetter. I modsætning hertil har en spansk film med premiere i 2007 kun solgt to billetter.
- 12 film har solgt mere end 1 mio. billetter* Siden filmregistrets etablering har i alt 12 film solgt mere end 1 mio. billetter, heraf de tre danske Olsen-banden film; *Olsen-banden ser rødt* (den med indbruddet i Det Kongelige Teater), *Olsen-banden deruda'* og *Olsen-banden går i krig*. Alle tre film i Ringenes Herre-serien har også solgt over 1 mio. billetter.

Tabel 6.1 Billetsalg for udvalgte filmserier. 1976-2014

	Film i serien	Solgte biografbilletter	Ældste films premiereår	Nyeste films premiereår	Billetsalg pr. film (gns.)
James Bond	23	11 061 153	1963	2012	480 920
Olsen-banden	14	8 460 587	1968	1998	604 328
Far til fire	16	6 436 280	1953	2014	402 268
Harry Potter	8	5 421 910	2001	2011	677 739
Ringenes Herre	3	3 622 758	2001	2003	1 207 586
Min søsters børn	10	2 864 242	1966	2013	286 424
Millennium (Stieg Larsson)	3	2 247 886	2009	2009	749 295
Indiana Jones	4	2 110 774	1982	2008	527 694
Krummerne	5	2 039 211	1991	2014	407 842
Star Wars	6	2 751 014	1977	2005	458 502
Hobbiten	3	1 527 337	2012	2014	509 112
Tilbage til fremtiden	3	870 255	1985	1990	290 085

Anm.: Tabellen viser det samlede antal solgte biografbilletter fra premieretidspunktet eller, hvis filmen havde premiere før 1976, fra 1976 til og med 2014.

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/film-boeger-og-medier/biografer-og-film.

- James Bond* Fra 1976 til 2014 har filmene om verdens mest berømte agent med licens til at dræbe, James Bond, solgt 11,1 mio. biografbilletter i Danmark. 9 af de 23 film havde premiere før 1976, og serien har altså solgt flere billetter end statistikken viser.

Ringenes Herre, Lisbet Salander og Harry Potter

Ser man på billetsalget pr. film er Ringenes Herre den ubestridt mest populære filmserie. De tre film i serien har i gennemsnit solgt 1,2 mio. billetter. Filmatiseringerne af Stieg Larssons Millenniumserie om Lisbeth Salander har i gennemsnit solgt knap 750.000 billetter hver. Harry Potter-filmene har solgt 680.000 billetter i gennemsnit.

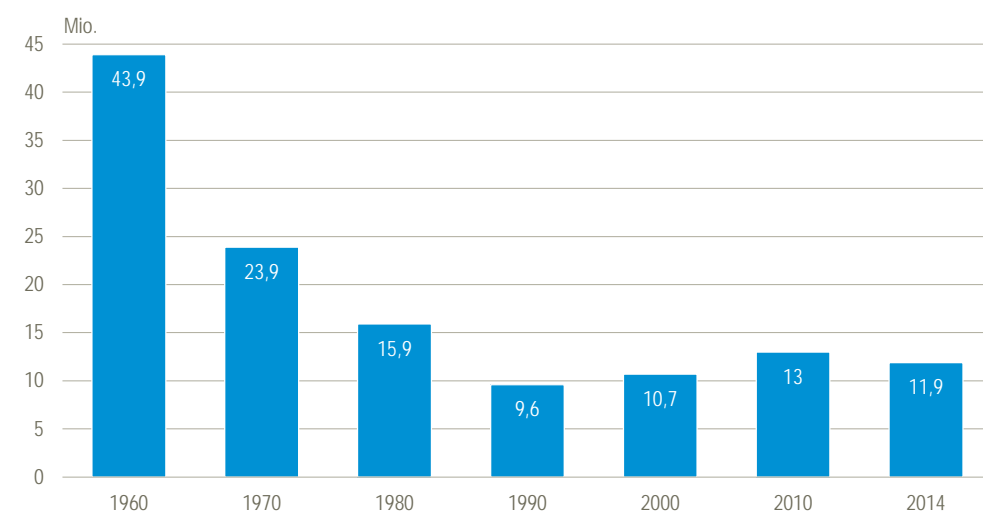
Olsen Banden mest populære danske filmserie

Den mest sælgende danske filmserie er ikke overraskende Olsen-banden, som registreret med et salg på næsten 8,5 mio. billetter, selv om 7 ud af de i alt 14 film med Olsen-banden havde premiere før 1976. Den første Far til fire-film havde premiere i 1953, men har ikke desto mindre solgt 312.000 biografbilletter fra 1976 til 2014. Samlet set har Far til fire-serien solgt 6,4 mio. billetter. Alle film i de tre ovennævnte udenlandske filmserier har haft premiere efter 1976 i modsætning til de bedst sælgende danske filmserier.

Andelen af solgte billetter til danske film svinger meget i perioden

Andelen af solgte billetter til danske film har svinget meget fra år til år. Det absolutte lavpunkt var i 1995, hvor andelen af solgte billetter til danske film var helt nede på 9 pct. af det samlede billetsalg. Den højeste andel af danske filmbilletter var i 2013 med 30 pct. af det samlede billetsalg.

Figur 6.1 Solgte biografbilletter i udvalgte år

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO2 og særkørsel.

Solgte biografbilletter faldt med 34,3 mio. fra 1960 til 1990

I 1960 blev der solgt knap 44 mio. biografbilletter i Danmark. Frem til 1990 faldt det antal med 34,3 mio. billetter til 9,6 mio. Der blev solgt 9,6 biografbilletter pr. indbygger i 1960 mod 1,9 biografbillet pr. indbygger i 1990. I dag er billetsalget steget til 2,1 billet pr. indbygger.

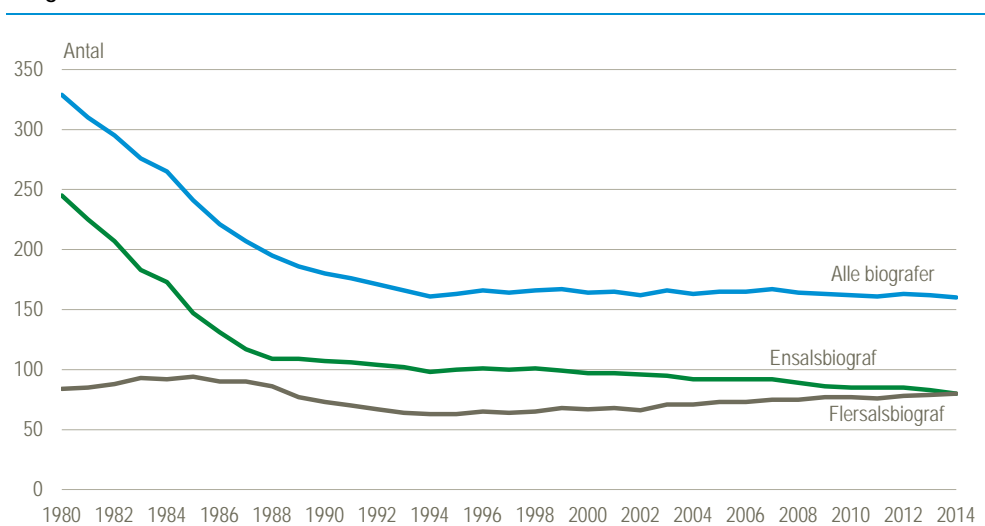
Danskerne ser film på andre medier

I samme periode blev tv hvermandseje. I 1960 var der 85 tv-licenser pr. 1.000 indbyggere. I dag er tv-licensen afløst af en medielicens, og i 2014 var der 421 medielicenser pr. 1000 indbygger. Danskerne har også fået helt andre muligheder for underholdning i hjemmet i perioden. VHS-videobåndoptager blev introduceret i 1976, og antallet af videobåndoptagere steg fra 45.000 i 1980 til 995.000 i 1991. I sidste halvdel af 1990erne blev DVD'en lanceret, og efter årtusindskiftet er streaming af film på internettet kommet til.

6.2 Biografer

I 1960 var der 462 biografer med 160.000 siddepladser. I løbet af de næste 30 år faldt disse tal, så der i 1990 var 166 biografer med 50.000 siddepladser tilbage. I 2014 var der 160 biografer med 59.000 siddepladser. I slutningen af 1970'erne begyndte man at opdele de store biografer i mindre sale. Derfor er antallet af biografersale ikke faldet så meget som antallet af biografer. Siden 1980 er antallet af biografer faldet med 51 pct. Antallet af ensalsbiografer er faldet med 67 pct., mens antallet af flersalsbiografer kun er faldet med 5 pct.

Figur 6.2 Biografer

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO1.

7. Scenekunst og musik

7.1 Scenekunst

Statistikken viser aktiviteten ved de professionelle teatre i Danmark. Teatrene er opdelt i statsstøttede og ikke-statsstøttede teatre samt koncert- og kulturhuse. For alle teatre omfatter statistikken oplysninger om forestillingerne, herunder antal opførelser og tilskuere og genre samt informationer om internationale aktiviteter. For de statsstøttede teatre omfatter statistikken endvidere informationer om økonomi.

Stabilt antal tilskuere og forestillinger på danske teatre

Statistikken offentliggøres årligt og udarbejdes på sæsonbasis, dvs. fra 1. juli det ene år til 30. juni det efterfølgende år. I sæson 2014/2015 var der i alt 2,9 mio. tilskuere til 858 forestillinger på danske teatre. Det er en stigning på 2 pct. for tilskuerne og 1 pct. for forestillingerne i forhold til sæson 2013/2014.

3.276 tilskuere pr. statsstøttet forestilling

I gennemsnit var der 3.276 tilskuere pr. forestilling på statsstøttede teatre i sæson 2014/2015 mod 3.464 sæsonen før. For de ikke-statsstøttede teatre var det tilsvarende tal 3.705 pr. forestilling i sæson 2014/2015 og 3.047 i sæson 2013/2014.

Flere forestillinger de seneste ti år

Der bliver opført et stigende antal forestillinger ved de statsstøttede teatre de seneste 10 år. Til gengæld er antallet af tilskuere ikke fulgt med i samme omfang, så den enkelte forestilling bliver i gennemsnit set af færre tilskuere end tidligere. I sæsonen 2004/2005 blev hver forestilling i gennemsnit opført 24 gange; i sæsonen 2014/2015 var det tilsvarende tal faldet til 19 gange.

Tabel 7.1 Forestillinger og tilskuere ved danske teatre

	Forestillinger				Tilskuere			
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
	antal				tusinde			
Alle teatre mv.	855	868	851	858	2 912	2 914	2 838	2 909
Ikke statsstøttede teatre	250	283	264	228	967	841	804	845
Statsstøttede teatre i alt	605	585	587	630	1 945	2 073	2 034	2 064
Det Kongelige Teater	46	42	40	43	333	411	342	384
Den Jyske Opera, Folketeatret (turne)	13	15	13	11	132	132	111	102
Landsdelsscenerne Aarhus, Odense og Aalborg	41	39	33	42	252	243	252	240
Det Københavnske Teaterfællesskab ¹	33	26	27	24	291	281	254	208
Dansk Danseteater, Dansehallerne og Det Ny Teater ²	..	8	10	7	..	141	132	151
Små storbyteatre	95	92	89	89	327	276	290	282
Egnsteatre	153	167	171	176	368	357	404	423
Teatre med driftsstøtte fra Statens Kunstråd	76	99	90	99	117	110	125	122
Teatre mv. med projektstøtte fra Statens Kunstråd	148	97	114	139	125	120	124	152

¹ Betty Nansen, Folketeatret (stationær), Nørrebro Teater, Østre Gasværk Teater og Republique.

² Dansk Danseteater og Det Ny Teater var først statsstøttede fra sæson 2012/2013. Dansehallerne indgår i sæson 2011/2012 under små storbyteatre.

Performance er en smal genre/Skuespil mest populært

Selvom 8 pct. af forestillingerne er i genren Performance, udgør Performance kun 1 pct. af det samlede tilskueralantal. Skuespil er den mest populære genre, og dækker 37 pct. af tilskuerne og 45 pct. af forestillingerne. Operette/musical udgør 3 pct. af forestillingerne, men står for 22 pct. af tilskuerne.

Tabel 7.2 Forestillinger for statsstøttede teatre fordelt efter genre

	Forestillinger				Tilskuere			
	2013/2014		2014/2015		2013/2014		2014/2015	
	antal	pct.	antal	pct.	tusinde	pct.	tusinde	pct.
Alle genrer	587	100	630	100	2 034	100	2 064	100
Skuespil	302	51	298	47	1 001	49	913	44
Ballet/dans	50	9	68	11	170	8	199	10
Performance	51	9	59	9	26	1	33	2
Opera	35	6	35	6	194	10	180	9
Operette/musical	18	3	17	3	339	17	420	20
Revy/cabaret	17	3	15	2	26	1	38	2
Musikdramatik	36	6	54	9	139	7	123	6
Nycirkus	5	1	1	0	5	0	4	0
Animation/dukketeater	27	5	29	5	64	3	66	3
Anden genre	46	8	54	9	70	3	89	4

Kilde: www.statistikbanken.dk/TEAT8.

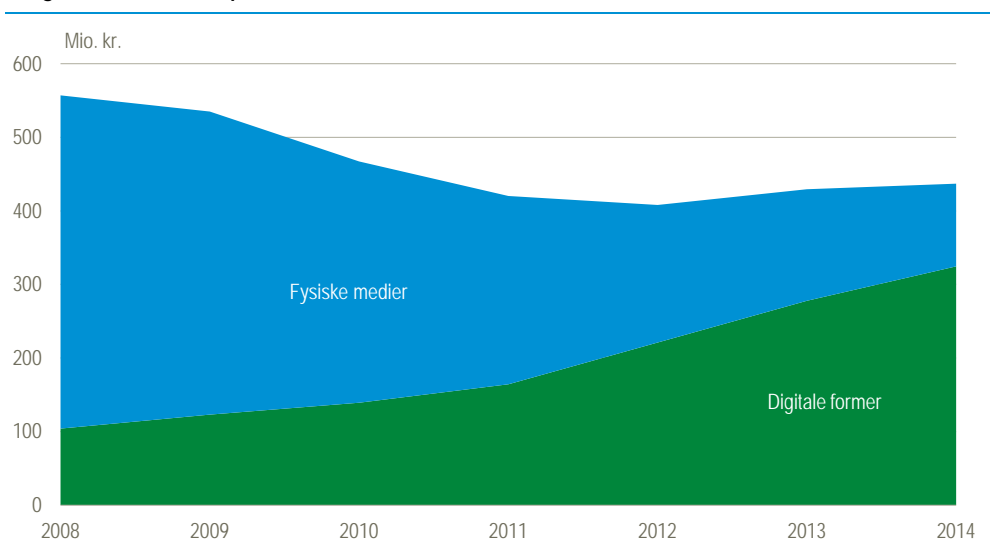
7.2 Musikrettigheder

Når vi hører musik i tv eller radioen sker der efterfølgende en betaling for retten til at afspille musikken offentligt. Virksomheder inden for brancherne tv, radio og musikforlag m.m. køber hovedparten af de rettigheder, som rettighedsorganisationerne modtager betalinger for. Rettighedsorganisationer er Koda, Gramex og NCB.

Den digitale musik i vækst

Efter en årrække med faldende salg af indspillet musik, steg salget for andet år i træk i 2014. Samlet steg salget af musik til 437 mio. kr. i 2014 fra 429 mio. kr. året før. Stigningen i salget dækker over en markant stigning i digital musik, som er mere end tredoblet fra 104 mio. kr. i 2008 til 325 mio. kr. i 2014. Den markante stigning skyldes, at danskerne i de seneste år for alvor har taget de forskellige streamingtjenester til sig.

Figur 7.1 Salg af musik fordelt på distributionsformer

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Streaming erstatter downloads

Salget af musik i digitale formater har gennemgået et markant skift fra digitale downloads, hvor købte sange og albums hentes ned på køberens pc, tablet, telefon eller lignende, til streamingtjenester hvor betaling for musikken sker via abonnementer. Det første år, hvor streaming er dækket af statistikken, er 2012, hvor streaming udgjorde 47 pct. af det digitale musiksalg I 2014 er denne andel steget til 79 pct.

Tabel 7.3 Salg af musik fordelt på digitale formater

	2012	2013	2014
	mio. kr.		
I alt	221	278	325
Streaming	105	170	256
Downloads	116	108	69

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

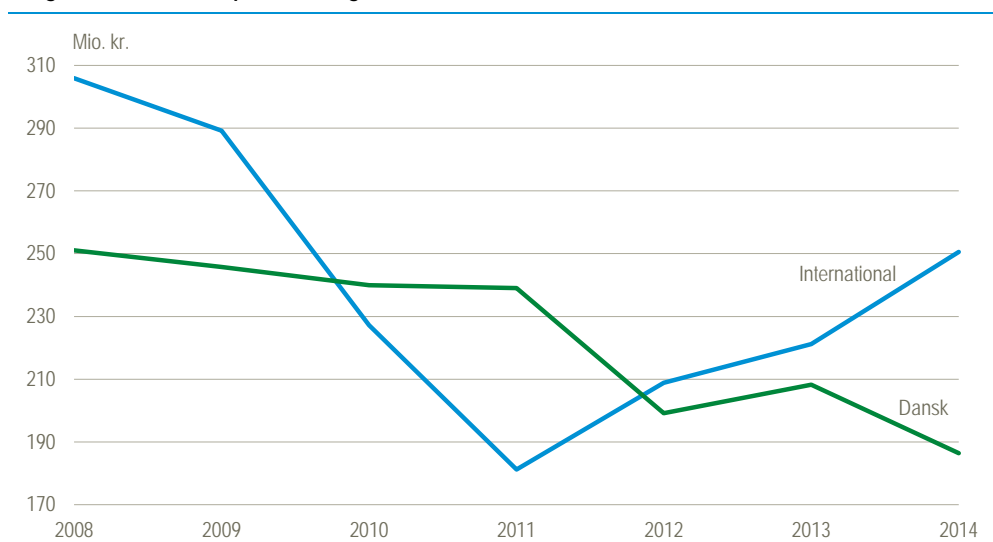
Salget af fysiske medier er faldet markant

Fra 2008 til 2014 er salget af musik på fysiske medier (vinyl og CD) faldet fra 453 mio. kr. til 112 mio. kr. Hvor fysiske medier i 2008 dækkede over 80 pct. af det samlede salg, udgjorde det blot 26 pct. i 2014.

Stigning i salget af international musik

Musiksalget i Danmark har været nogenlunde lige fordelt på dansk og international musik siden 2008. I 2008 blev der solgt international musik for 306 mio. kr. og dansk musik for 251 mio. kr. I 2014 er tallet faldet for begge til hhv. 251 mio. kr. og 186 mio. kr. Udviklingen har dog været forskellig idet salget af dansk musik faldt nogenlunde jævnt gennem perioden, mens den internationale musik faldt kraftigt fra 2008 til 2011 for derefter at stige igen. Dansk og internationalt er defineret ud fra, hvor producenten er hjemmehørende. Som hovedregel er musikken kategoriseret som dansk, når indspilningen er foretaget af kunstnere hjemmehørende i Danmark.

Figur 7.2 Salg af musik fordelt på dansk og international musik

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Dansk musik på fysiske medier

De traditionelle medier som CD og vinyl er mere anvendte ved køb af dansk musik end ved international musik. I 2014 var 58 pct. af salget af fysiske medier med dansk musik, mens andelen på streaming og downloads var på hhv. 37 pct. og 40 pct. Forbrugerne af dansk musik er således lidt mere tilbøjelige til at vælge de fysiske medier, mens den internationale musik i højere grad efterspørges i digitale formater. Dette mønster har været gældende gennem hele perioden 2008 - 2014.

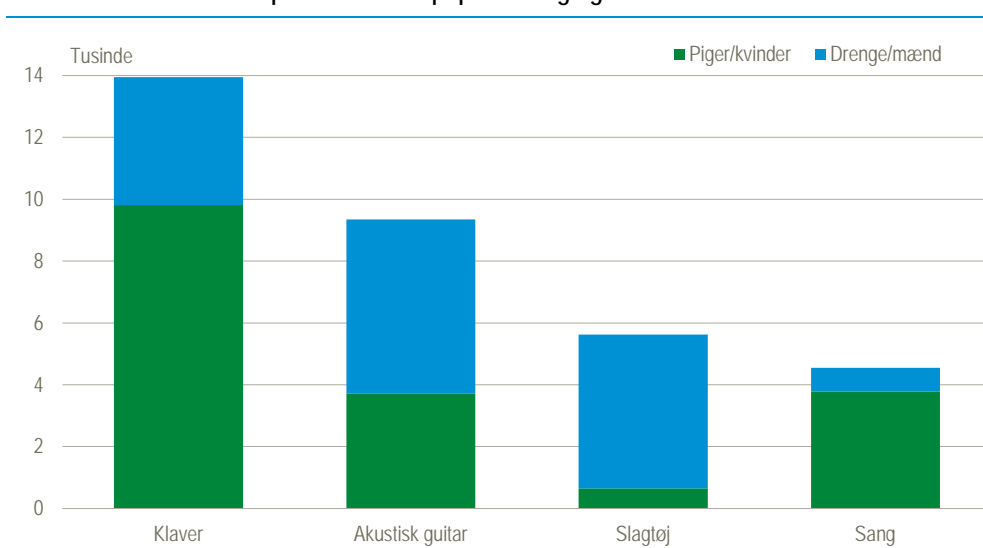
7.3 Musikskoler

Musikskolestatistikken omfatter knap 100 kommunale og selvejende musikskoler, og viser bl.a. elevaktiviteter, personale og økonomiske nøgletal. I opgørelserne over aktiviteten er det muligt at se fordelingen af elever på en række fag inden for instrumentundervisning såvel som forskellige tilbud inden for sammenspil. Det samlede antal musikskoleelever i sæsonen 2013/2014 var 50.120, når man alene ser på instrumentfag og sang. Musikskoleeleverne er overvejende børn og unge mennesker under 25 år, og med en andel på 54 pct. udgør piger over halvdelen af eleverne.

Klaver og akustisk guitar er mest populært

Af de næsten 30 fag som musikskolerne udbyder undervisning i, er klaver og akustisk guitar de mest populære. Næsten halvdelen af musikskoleeleverne følger et af disse fag. I sæsonen 2013/2014 modtog 28 pct. af eleverne undervisning i klaver. Heraf var 9.810 piger, og 4.140 var drenge. 19 pct. af eleverne blev undervist i akustisk guitar, heraf 5.630 drenge og 3.720 piger.

Figur 7.3 Musikskoleelever fordelt på de fire mest populære fag og køn. Sæson 2013/2014

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSKOL02.

Piger synger, drenge trommer

Kønsforskellene i elevernes præferencer for instrumenter er tydelig inden for sang og slagtøj. I undervisningen i slagtøj er 88 pct. af eleverne drenge. I sangundervisning er det derimod piger, der dominerer med 83 pct. af eleverne.

Violin, el-guitar, saxofon og fløjte er også populære

Udover de mest populære fag klaver, akustisk guitar, slagtøj og sang, er også violin, el-guitar, saxofon og forskellige typer fløjter blandt de instrumenter, som relativt mange af musikskoleeleverne vælger. De ti mindst populære instrumenter er bratsch, obo, diverse horn, fagot, valdhorn, tuba, marchfløjte, kirkeorgel, ukulele og el-orgel. Disse fag følges sammenlagt af blot 1,3 pct. af alle musikskoleeleverne.

8. Idræt og fritid

8.1 Idræt og fritid

Statistikken viser antal medlemmer i sportsklubber og fritidsorganisationer og tilskuere til udvalgte sportsgrene

Statistikken om idræt og fritid viser medlemstal for sportsklubber og fritidsorganisationer, og tilskuertal for udvalgte sportsgrene, fx fodbold og håndbold. Danmarks Statistik indsamler oplysninger om medlemstal for de organiserede aktiviteter fra de store idrætsforbund og interesseorganisationer årligt. Statistikken om tilskuertal omfatter antal kampe, tilskuertal og tilskuergennemsnit pr. kamp på udvalgte sportsgrene som fx fodbold, håndbold og ishockey.

Tabel 8.1 Ungdoms-, idræts- og friluftorganisationers medlemstal

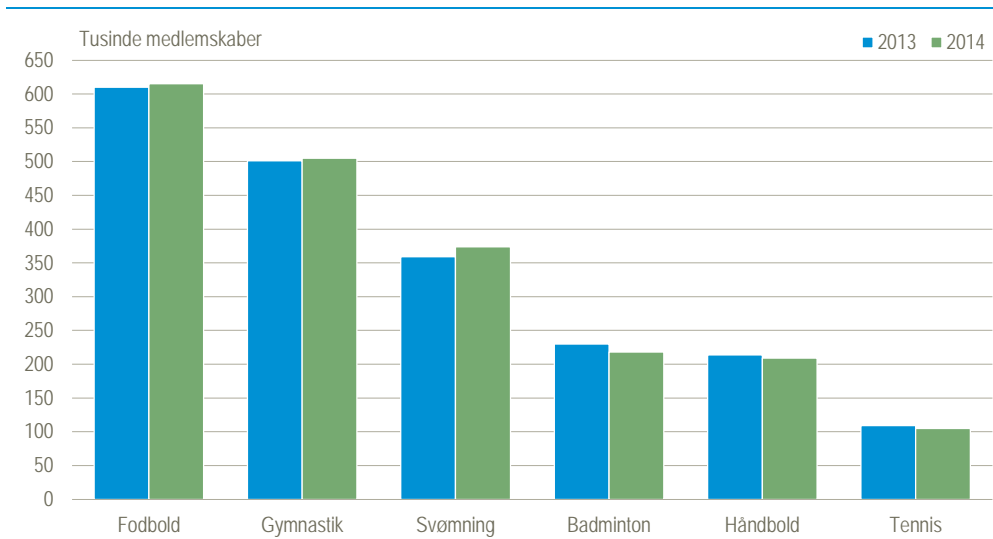
	2012	2013	2014
	— antal 1.000 medlemmer —		
Børne- og ungdomsorganisationer	84	83	85
Dansk Idrætsforbund (DIF)	1 912	1 935	1 913
Danske Gymnastik & Idrætsforeninger (DGI)	1 507	1 527	1 529
Dansk Firmaidrætsforbund (DFI)	353	390	373
Friluftorganisationer	414	398	387

Anm.: En person kan være medlem af flere organisationer på samme tid og kan altså tælle med flere gange.

Kilde: www.statistikbanken.dk/medlem1.

Det samlede medlemstal i danske ungdoms-, idræts- og friluftorganisationer var på 4,3 mio. i 2014. Heraf har Dansk Idrætsforbund 1,9 mio. medlemmer og Danske Gymnastik- & Idrætsforeninger 1,5 mio. medlemmer.

Figur 8.1 Idrætsorganisationers medlemstal for udvalgte sportsgrene

Kilde: www.statistikbanken.dk/medlem1.

Flest medlemskaber i fodboldklubber

Med i alt 615.000 medlemskaber i 2014 er fodbold fortsat den største sportsgren i den organiserede idræt. Medlemmerne er fordelt med 335.000 i Dansk Boldspil-Union (DBU), 256.000 i Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI) og 24.000 i Dansk Firmaidræt (DFI). Det er knap 1 pct. flere medlemskaber end året før. Til sammenligning er gymnastik den næststørste sportsgren med 505.000 medlemmer. På en tredjeplads kommer svømning med 374.000 medlemskaber (tallet er eksklusive medlemmer i DFI), og på en fjerdeplads ligger badminton med 218.000 medlemmer i 2014.

<i>Svagt fald i medlemstallet for DIF, DGI og DFI</i>	Trods lidt flere medlemmer i DGI, faldt det samlede medlemstal i 2014 en smule i de tre store idrætsorganisationer DIF, DGI og DFI. Antallet af medlemskaber var i alt 3.815.000 i 2014. Det er 1 pct. færre medlemskaber end i 2013.
<i>Danske husstande brugte ca. 2.000 kr. på sport og fritid</i>	Ifølge Danmarks Statistiks forbrugerundersøgelse brugte danske husstande i gennemsnit i 2014 knap 2.000 kr. til sport og fritid; beløbet omfatter indkøb af udstyr og udgifter til at deltage i eller være tilskuere til sports- og fritidsaktiviteter.
<i>Ingen tal for den kommercielle idræt og motionsløb</i>	I statistikkerne for idræt og fritid findes ingen opgørelser af den mere kommercielle del af idrætslivet, som fx aktiviteten i fitnesscentre eller deltagertallet for de store motionsløb, der hvert år arrangeres over hele landet. Disse aktiviteter kan være betydelige, fx havde DHL-stafetløbet, som afvikles i fem byer, ifølge DHL's hjemmeside 207.000 deltagere i 2015.
<i>Kulturvaneundersøgelserne dækker sport og motion generelt</i>	Kulturvaneundersøgelserne omfatter i modsætning til ovennævnte statistikker danskernes sports- og motionsaktiviteter såvel indenfor som udenfor idræts- og fritidslivet i foreningerne, fx mere kommercielt drevne sportsaktiviteter som fitnesscentre og store motionsløb. Resultaterne fra 2012 viser sammenhænge mellem idrætsaktivitet og fx køn, alder og uddannelsesniveau. Generelt er kvinder mere idrætsaktive end mænd, unge dyrker mere sport end ældre, og danskere med en videregående uddannelse dyrker sport og motion mere end danskere med en grundskole som højeste fuldførte uddannelse.

English Summary

Overview of cultural statistics

In 2010, Statistics Denmark established Culture as an independent statistical domain, gathering existing statistics from the Danish Ministry of Culture as well as developing new statistics. Cultural statistics can be used in qualifying, differentiating and underpinning the debate on policies relating to culture and business. This publication aims at providing a coherent and easily available overview of the statistics describing cultural activities in Denmark.

Time series on cinemas, museums and theatres

The publication starts off with a thematic chapter based on some of Statistics Denmark's long time series covering the number of visitors at theatres, cinemas and museums from the mid-1980s and onwards. The period shows an increase in the popularity of cinemas and museums since 1984. 'Blockbuster' movies or popular exhibitions affect the total annual number of visitors.

The regional distribution of visits to cinemas, museums and theatres is compared to the geographical distribution of the population. In this perspective, the Capital region has more than its share of visits to cinemas, museums and theatres compared to the rest of the country. This pattern is strongest for theatres and less so for cinemas. This result probably reflects that people from all of Denmark use the cultural institutions of the Capital.

The demand for cultural experiences and the distribution of visitors to individual museums, films and theatre productions shows that a few popular productions attract most of the visitors. Using film as an example, 20 per cent of the demand (ticket sales) concern only 1 per cent of the supply (individual film titles). Conversely, the aggregate ticket sales of the 50 per cent least popular film titles only amounts to 3 per cent of total ticket sales.

Economy and business structure

Public funding for cultural activities for 2015 was DKK 23.7 billion. The largest shares of funding were allocated to *Sports* (20 per cent), *Radio and TV* (19 per cent), and *Libraries* (16 per cent). In 2014, the central government provided 55 per cent of the public funding for cultural activities, while local municipalities provided the remaining 45 per cent. Central government and local municipalities support different cultural domains.

In 2013, the number of jobs within the cultural sector was around 145.000 corresponding to 84.000 full time equivalents. The number of work places was almost 22.000. Around 2.500 new enterprises were established within the cultural sector, almost 40 per cent of which were found in the Copenhagen and the Capital Region.

Cultural heritage

In 2014, admission rates of Danish museums reached 14.5 million visitors. Of the 255 museums included in the statistics, 129 are subsidized by the state. Museums subsidized or owned by the state had 11.3 million visitors in 2014, equal to almost 80 per cent of the total number of visitors. Zoos, aquariums and botanical gardens had a total of 4.9 million visitors.

There are 7.000 listed buildings in Denmark. 35 per cent of these are for personal habitation, 21 per cent are for professional purposes and industry, and 14 per cent are for agricultural purposes. The remainder of the listed buildings is for cultural, educational and other purposes.

30 per cent of the 32.000 ancient monuments in Denmark are located in the Central Jutland region, while only 11 per cent of the monuments are located in the Capital region. The geographical distribution of the ancient monuments is the opposite of the distribution of listed buildings.

The total size of holdings in the National Archives was 440.000 meters and the accessed records were 5.100 meters in 2014, while the number of employees corresponded to 219 full time equivalents in 2014. The number of town and local archives is around 500.

- Libraries, literature and books* The public libraries lending of printed books were 27.6 million in 2014, a decrease of 3 per cent compared to the previous year. This development is to some degree offset by an increase in the lending of electronic materials.
- The total lending activity of the research libraries decreased from 587.000 to 460.000 loans from 2013 to 2014, a decrease of 22 per cent.
- The book production in 2014 was 18.500 titles of which 55 per cent were commercial publications. 68 percent of the books are published as printed books while 32 per cent are published as e-books, etc.
- Media* The circulation of daily newspapers continues to decrease. On weekdays, total circulation is 1.7 million copies and on Sundays circulation is 1.1 million copies. These numbers represent a decrease from 2007 of 36 and 38 per cent, respectively. Similarly, the share of the population reading newspapers on a daily basis has decreased from 55 percent in 2004 to 43 per cent in 2012.
- The average Dane watches TV 173 minutes or almost 3 hours every day. The number of households that can receive more than 50 channels has more than tripled from 2008 to 2014. Daily radio listening time in 2014 was 119 minutes per day.
- 48 per cent of Internet users between the ages of 18 and 89 have streamed film and TV programs, while 56 per cent have streamed music.
- Cinemas and films* In 2014, the number of tickets sold for films screened at Danish cinemas was 11.9 million. Denmark has 160 cinemas with a total of 59.000 seats. The most popular film in 2014 was *Fasandræberne* (English title: *The Absent One*) selling almost 750.000 tickets.
- Music and theatre* Admissions to state subsidized theatres reached 2.1 million in the season 2014/2015, which are 30.000 more than in the previous season. Admissions to non-state subsidized theatres were 845.000. The total number of theater productions in 2014/2015 was 858, slightly up from 851 in the previous season.
- The sale of property rights for music streaming and downloads in 2014 was DKK 325 million. Streaming represents 79 per cent of the digital sale of music, up from 47 per cent in 2012.
- The number of pupils in Danish music schools was 50.120, of which 46 per cent were male pupils and 54 per cent were female. Piano and acoustic guitar were the most popular instruments.
- Sports and leisure* The total number of members in Danish youth, sports- and outdoors organizations in 2014 were 4.3 million, with the three largest sports organizations – The Sports Confederation of Denmark, The Danish Gymnastics and Sports Associations, and The Danish Company Sports Association – accounting for 3.8 million members.

Bilag

Her er vist en oversigt over kulturemner og deres indbyrdes kategorisering samt en samlet oversigt over Danmarks Statistiks kulturstatistikker. Desuden indeholder bilaget en række henvisninger til andre relevante kilder til belysning af kulturområdet.

Kulturemner

Formidlingen af kulturstatistikken er organiseret i kulturemner, jf. nedenstående tabel. Kulturemnerne er defineret efter UNESCOs⁵ struktur men tilpasset danske forhold. I tabellen er vist en række overordnede kategorier (fx Kulturarv, Visuel kunst og design) som samler de enkelte kulturemner.

Statistikkerne dækker de enkelte kulturemner forskelligt. Fx indgår Reklame og Fotografering pt. kun som brancher i statistikker om kulturvirksomheder, mens der for fx Scenekunst og Biblioteker udarbejdes detaljeret statistik på baggrund af en dedikeret dataindsamling.

Inddeling af kulturemner

IDRÆT OG FRITID	Fornøjelses- og temaparker Idræt Spil og lotteri
KULTURARV	Arkiver Fredede bygninger Fredede fortidsminder Kulturmiljøer/landskaber Museer Sprog Zoologiske anlæg og botaniske haver
MEDIER, BIBLIOTEKER OG LITTERATUR	Biblioteker Computerspil Dagblade og tidsskrifter Film Litteratur og bøger Radio og tv
SCENE OG MUSIK	Musik Scenekunst
VISUEL KUNST OG DESIGN	Arkitektur Billedkunst Design Fotografering Kunsthåndværk
ANDEN KULTUREL AKTIVITET	Folkeoplysning og folkehøjskoler Reklame Statslig administration Udstyr Anden/tværgående kultur

---

⁵ /www.uis.unesco.org/culture/Documents/framework-cultural-statistics-culture-2009-en.pdf. Det kulturstatistiske arbejde i Danmark understøtter også initiativerne i det europæiske statistiknetværks (ESS-net) kulturafdelings anbefalinger.

Kulturstatistik hos Danmarks Statistik

Nedenstående oversigt over kulturstatistikkerne viser for hver statistik de tilhørende tabeller og tidspunkt for opdatering. Tabellerne er angivet ved deres referencenavn (fx KUBS01), og alle tabeller kan direkte tilgås i Statistikbanken fra browserens adresselinje ved fx at indtaste www.statistikbanken.dk/KUBS01.

Årshjul for kulturstatistikker, 2016

Måned	Statistik	Tabeller
Januar	Kultur 2015	Alle
Februar	Musikskoler 2014/15	MUSKOL01-06
Marts	Kulturrelateret forskning og udvikling 2014	FOUKUL01-02
April	Radio og tv 2015 ¹	APP212, DIS111-135, FOR422-4216, VIR316-331
	Museumsstatistik 2015	MUS-2
	Zoologiske anlæg og botaniske anlæg 2015	ZOO1
	Idræt og fritid 2015	SPORT1, MEDLEM1
Maj	Dagblade og tidsskrifter 2015	DAGBLAD-1, MAGASIN
	Kulturministeriets udbetalinger 2015	KUBS01-11, BIA01-02
Juni	Bogproduktion 2015	BOG02-06
	Kulturredannedes tilknytning til arbejdsmarkedet 2015	KUBESK1-5
	Musik 2015	MUSIK1-4
	Arkiver 2015	ARKIV01-03
Juli	Biblioteker 2015	BIB1-8, SBS1-2, FORSK1-14B
August	Offentlige bevillinger til kulturelle formål 2016	BEVIL01-05
September	Biografer og film 2015	BIO1-6
Oktober	Kulturens erhvervsstruktur og arbejdsmarked 2014	KUIV1-2, KUERH1-3, KUARB1-3
November		
December	Scenekunst 2015/16	TEAT1-15
Ej årligt	Fredede bygninger og fortidsminder (hver 4. år)	KFRED1-3
	Kulturvaneundersøgelsen (varierende perioder - opdateres ved nye undersøgelser)	KVUXX; KVUBXX

¹ Ikke alle radio og tv-relaterede tabeller opdateres i den angivne periode, da visse opdateres to eller tre gange årligt.

Til alle tabeller i Statistikbanken hører en statistikdokumentation, som kan findes på linket www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation.

Andre relevante kilder

I dette afsnit er vist en række aktuelle, supplerende kilder til belysning af kulturområdet fra udvalgte eksterne aktører. Det er ikke en udtømmende liste over kilder mv. for hele kulturområdet, men et udsnit af fortrinsvis nyere publikationer der behandler et givet emne mere grundigt, end Danmarks Statistiks kulturstatistikker har mulighed for.

Biblioteker

Udvalg om Biblioteksafgift for Bøger og Musik (2015): *Rapport - anbefalinger vedr. digitalt materiale (bøger og musik) i biblioteksafgiften* (kan hentes på www.kum.dk).

Kulturstyrelsen (2015): *Folkebiblioteker i tal 2014*.
(kan hentes på www.kulturstyrelsen.dk).

Bøger

Bog- og Litteraturpanelets årsrapport (2015): *Bogen og Litteraturens vilkår 2015*.
(kan hentes på www.kulturstyrelsen.dk).

It-anvendelse

Danmarks Statistik (2014): *It-anvendelse i befolkningen 2014*
(kan hentes på www.dst.dk).

Kulturvaner

Pluss Leadership og Epinion (2012): *Danskernes kulturvaner 2012*.
(kan hentes på www.kum.dk).

Medier

Kulturstyrelsen (2015): *Mediernes udvikling i Danmark 2015*
(kan hentes på www.kulturstyrelsen.dk).

DR Medieforskning (2015): *Medieudviklingen 2014* (kan hentes på www.dr.dk).

Museer

Kulturstyrelsen (2013): *Danske museer i tal - baseret på oplysninger fra 2011*
(kan hentes på www.kulturstyrelsen.dk).

Statistik

Danmarks Statistik og Kulturministeriet (1979): *Dansk kultur-statistik 1960-1977*.
(kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik og Kulturministeriet (1987): *Dansk kultur-statistik 1970-1985*.
(kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik, Kulturministeriet, Ministeriet for Kommunikation og Turisme, Danmarks Turistråd og Kirkeministeriet (1993): *Dansk kultur- og mediestatistik 1980-1992*. (kan hentes på www.dst.dk).

Temapublikationer fra Danmarks Statistik

- 2015 Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering
23 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2015:2
Kvinder og Mænd i 100 år
40 sider, 45 kr., TemaPubl 2015:1
- 2014 Nationalregnskab og offentlige finanser ESA 2010 – Hovedrevision 2014
71 sider, 90 kr. TemaPubl 2014:2
Jordbruget i Danmark
41 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2014:1
- 2013 Befolkningens løn
100 sider, 120 kr., TemaPubl 2013:4
Industrien udvikling 2000-2012
73 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2013:3
Grønne nationalregnskaber og det grønne BNP
140 sider, 165 kr., TemaPubl 2013:2
ADAM – a model of the Danish economy
265 sider, 320 kr., TemaPubl 2013:1
- 2012 65+. Et portræt af de ældres liv, arbejdsliv og sociale situation
119 sider, 140 kr., TemaPubl 2012:3
Levevilkår, Tema: Måling af fattigdom
76 sider, 90,- kr., TemaPubl 2012:2
ADAM – en model af dansk økonomi
256 sider, 300 kr., TemaPubl 2012:1
- 2011 Forskning, udvikling og innovation i erhvervslivet - Kvalitetshåndbog
101 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:9
Forskning og udvikling i den offentlige sektor - Kvalitetshåndbog
56 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:8
Kvinder & Mænd 2011
91 sider, 100 kr., TemaPubl 2011:7
Offentlig forsørgede, 16-64-årige
92 sider, 105 kr., TemaPubl 2011:6
Offentlig produktion og produktivitet, 2002-2009
76 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:5
General Government Output and Productivity, 2002-2009
78 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:4
Lønstatistik - metode og nye begreber,
107 sider, 120 kr., TemaPubl 2011:3
Offentlig produktion og produktivitet, 2001-2008
71 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:2
General Government Output and Productivity, 2001-2008
74 sider, kun som netpublikation, TemaPubl 2011:1
- 2010 Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering
48 sider, 55 kr. TemaPubl. 2010:1

Læs mere om publikationerne på:

www.dst.dk/boghandel